БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 223 (17.207). • 28 сентябрь 1978 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

КОНСТИТУЦИЯМИЗ БИР ЙИЛЛИГИНИ ЗАРБДОР МЕҲНАТ БИЛАН НИШОНЛАЙМИЗ

МАШИНАЛАРНИ ЮҚОРИ УНУМ БИЛАН ИШЛАТАЙЛИК

ҚИШЛОҚДА МАИШИЙ ХИЗМАТ

Коммунистик партия билан Совет давлати қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш программасини изчиллик билан амалга ошира бориб, колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Кейинги вақтларда қишлоқда сезиларли ижобий ўзгаришлар рўй берди. 1970 йилга нисбатан мамлакатнинг қишлоқ аҳолисига кўрсатилаётган маиший хизмат ҳажми бултур 2,3 баравар кўпайди. Одамларнинг кундалик эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириш имконини бераётган маиший хизмат корхоналарининг тармоғи тобора ривожланмоқда.

Маиший хизмат соҳаси олдига қўйилаётган талаблар доимо ортмоқда. Айни шу боисдан ҳам КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг қарорида «партия, совет, касаба союз ташкилотлари ва хўжалик органларининг қишлоқни қайта қуриш, қишлоқ меҳнатчиларининг уй-жой, маданий-маиший шароитларини яхшилаш ишига эътиборини янада кучайтириш зарур» дейилган. Маиший хизмат ходимлари олдига қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини қунт билан яхшилаш, уни шаҳардаги даражага кўтариш вазифаси қўйилган.

Қишлоқ аҳолисининг эҳтиёжларини қондиришни тўла-тўкис ўз зиммасига олиши лозим бўлган комплекс қабул пунктлари қишлоқдаги маиший хизматнинг асосий формаси бўлиб қолмоқда. Кўпгина областларда бундай қабул пунктлари ҳар бир хўжаликда ташкил этилган, умуман мамлакатда эса ҳозир ўттиз беш мингтадан зиёд ана шундай корхона ишлаб турибди. Уларнинг энг яхшилари қўйилган вазифаларни муваффақиятли уддаламоқдалар. Масалан, Мордва АССРдаги «Родина» колхозида ана шундай қабул пункти ишламоқда. У яхши жиҳозланган, буюртмачилар учун қулай вақтда ишлайди. Қишлоқ аҳолиси бу ерда барча зарур хизматлардан баҳраманд бўла олади. Шу туфайли 1977 йилда 4,5 минг киши куни тежаб қолинди, бу эса хўжаликка 90 минг сўмга яқин даромад келтирди.

Шу билан бирга қабул пунктларининг анча қисми ёмон жиҳозланган тор биноларга жойлаштирилган, улар телефон алоқаси, транспорт, малакали қабулчилар билан таъминланмаган. Тожикистон, Грузия, Кострома области, Удмуртия АССРнинг кўпгина хўжаликларида аҳвол ана шундай. Бунинг сабаби шуки, тармоқ, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, маҳаллий Советлар қабул пунктлари системасини кенгайтириш, уларни барча зарур нарсалар билан таъминлаш тўғрисида яхши ғамхўрлик қилмаяптилар. Партия дала ва фермалар меҳнатчиларининг турмушини йўлга қўйиш билан худди ишлаб чиқаришдаги ишларни йўлга қўйиш сингари қатъият ва собитқадамлик билан шуғулланиш масъулиятини юклаётганлигини эслатиб ўтиш ўринлидир. Қабул қилиш тармоғини вужудга келтиришни тезроқ ниҳоясига етказиш, бу иш учун зарур кадрларни планли равишда тайёрлаш, ҳар бир пунктнинг пухта ишлашига эришиш лозим.

Маиший хизматнинг район бўғинини такомиллаштириш жуда муҳим аҳамият касб этади. Кўп тармоқли структурали ва қувватлари жуда заиф бўлган кўпгина район маиший хизмат комбинатлари эндиликда қишлоқ аҳолисининг эҳтиёжларини таъминлай олмаяпти. Россия Федерациясида бу корхоналар район ишлаб чиқариш бошқармаларига айлантирилиб, уларнинг зиммасига комплекс пунктлар тармоғи орқали буюртмалар тўплашни йўлга қўйиш ва бу буюртмаларни ихтисослаштирилган бирлашмалар воситасида ўз вақтида бажариш, маиший хизматнинг янги турларини жорий этиш ва уни ривожлантиришнинг истиқболли масалаларини ишлаб чиқиш каби асосий вазифалар юклатилган. Маиший хизматни ташкил этишнинг тармоқ ва территориал принципларини узвий боғлаш имконини берадиган қайта қуришнинг фойдали эканлигини ҳаёт тасдиқлаб турибди. Чунончи, Свердловск областидаги Богданович район бошқармаси олти йиллик иш давомида хизмат ҳажмини ўн баравар оширишга эришди. Ҳозир РСФСРда мингтадан ортиқ ана шундай бошқарма ишлаб турибди.

Фойдали тажриба Украина, Белоруссия, Қозоғистонда оммалаштирилмоқда, бу жойлардаги район бўғини изчиллик билан такомиллаштирилмоқда. Озарбайжон ва бошқа бир қанча республикаларда эса аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликларининг раҳбарлари ҳаддан ташқари сусткашлик қилмоқдалар. Ишлаб чиқариш бошқармалари бирдан-бир форма эмаслиги, бошқа формалар ҳам бўлиши мумкинлиги равшан. Бу соҳада актив изланиш йўлидан бориш муҳимдир. Бу ишни олиб бориш тармоқни бошқариш органларининг ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг бевосита вазифасидир.

Қишлоқда маиший хизматни ривожлантиришда ихтисослаштирилган бирлашмалар етакчи роль ўйнашлари лозим. Бу корхоналар система доирасида кооперациялаш асосида қабул пунктлари, район маиший хизмат комбинатлари ва район ишлаб чиқариш бошқармалари билан мустаҳкам ҳамкорликда иш кўришлари керак. Ивановодаги «Рембиттехника» бирлашмасида иш айни шундай ташкил этилмоқда. Бирлашма усталари келишиб олинган графикка мувофиқ областнинг ҳамма хўжаликларига мунтазам равишда бориб турадилар. Татаристонда, Горький областида аҳвол бошқача, бу ердаги бирлашмаларнинг баъзилари ўзларининг фаолият доирасини шаҳар билангина чеклаб қўймоқдалар. Қишлоқ аҳолиси ҳатто майда-чуйда ҳар бир ишни битказиш учун ҳам район марказларига боришга мажбур бўлмоқдалар, бу эса уларга кўпдан-кўп ноқулайликлар келтириб чиқармоқда, иш вақти ва бўш вақтнинг кўплаб зое кетишига сабаб бўлмоқда. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари, маҳаллий Советлар тармоқдаги ихтисослашни тезроқ туғаллашлари, маиший хизматни қишлоқ аҳлига имкони борича яқинлаштиришлари лозим.

Дала ва фермалар меҳнатчиларининг маданий-маиший шароитларини доимо яхшилаш — партия комитетларининг жонажон ишидир. Уларнинг кўпчилиги бу вазифани актив ҳал этмоқда. Москва, Ярославль, Днепропетровск ва бошқа бир қанча областларнинг партия ташкилотлари маиший хизмат соҳасини ривожлантириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашнинг актуал проблемаларини чуқур ўрганмоқдалар, саноат корхоналарининг қишлоққа оталиқ ёрдамини йўлга қўймоқдалар. Кадрларни танлаш ва тарбиялаш, тармоқ коллективларида таъсирчан социалистик мусобақани [illegible] этиш партия комитетларининг диққат марказида турибди. [illegible] аҳолига, шу жумладан қишлоқ аҳолисига маиший хи[illegible]нинг сифати ва маданияти бу жойларда йил сайин сезил[illegible] равишда кўтарилмоқда.

Аммо бошқача мисоллар ҳам бор. Масалан, Ашхобод областидаги аҳвол ташвишга солмоқда. Бу ердаги барча колхоз ва совхозларда ҳали комплекс қабул пунктлари тузилмаган, район маиший хизмат комбинатларининг қарийб ярмига яқини зарар кўрмоқда, қишлоқда яшовчи ҳар киши ҳисобига бултур кўрсатилган хизмат етти сўмга ҳам етмаган. Афтидан область ва район партия комитетлари маиший хизмат раҳбарларига талабчанликни бўшаштириб юборганлар. Бу соҳани ривожлантириш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмаяптилар.

Қишлоқ аҳолисига хизмат сифатини ошириш — КПСС XXV съезди қабул қилган социал-иқтисодий программанинг муҳим таркибий қисмидир. Бу программани муваффақиятли бажариш тўғрисида партия комитетлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари, маиший хизмат ходимларининг икки миллион кишидан ортиқ армияси муттасил ғамхўрлик қилишлари лозим.

(«Правда» газетасининг 27 сентябрдаги бош мақоласи).

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

◆ ИШНИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ БОКУДА СЎЗЛАГАН НУТҚИДА БАЁН ҚИЛИНГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРГА АМАЛ ҚИЛГАН ҲОЛДА НАМУНАЛИ ТАШКИЛ ЭТАЙЛИК.

◆ ҲАММА ЖОЙДА МАШИНА ТЕРИМИНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК. МАВЖУД ТЕРИМ АГРЕГАТЛАРИНИ ТЎЛА ИШГА ТУШИРИБ, УЛАРНИНГ ТЎХТОВСИЗ ИШЛАШИНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК.

◆ ТЕРИМДА ЮКСАК СУРЪАТ ВА АЪЛО СИФАТ БЎЛИШИГА ЭРИШАЙЛИК.

БРИГАДА ПЛАННИ БАЖАРДИ

ФАРҒОНА. Киров районидаги «Москва» колхозининг Аҳмаджон Маматов бошлиқ бригадаси районда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди. 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 124 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилнинг кўп қисми «зангори кемалар» билан терилди.

М. АКБАРОВ.

ПЛАН—УЧ ИШ КУНИДА

БЎЗ (Жамоатчи мухбиримиздан телефон орқали). Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Партия XX съезди» колхозининг чўл ерларида деҳқончилик қилаётган Мухтасархон Зокирова бошлиқ комплекс механизациялашган бригада заршунослари районда биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекдилар. 80 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил кўтарилди. Пахтанинг 98 проценти «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

Планнинг бажарилишига «пўлат от» суворийларидан Муборак Жалилова 40 тонна, Муҳаммаджон Тўраев 50 тонна пахта териб, салмоқли ҳисса қўшдилар. Бригада бошлиғининг ўзи агрегати бункеридан 35 тонна пахта тўкди.

Бригада чўлқуварлари ҳосилдорликни 55 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

А. ҚОДИРОВ.

Суратда: бригада бошлиғи Мухтасархон Зокировани шогирди Барчиной Хожиева ғалаба билан табриклаётир.

А. Тўраев фотоси.

НАМАНГАН СУРЪАТИ

НАМАНГАН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ленин орденли Наманган областида пахта териш ва тайёрлаш юқори суръатлар билан олиб борилмоқда. Норин, Наманган, Тўрақўрғон районларида шу кунларда йиллик планнинг 4—4,5 проценти миқдорида пахта тайёрланмоқда. Яқин кунларда бу кўрсаткич 7—8 процентга етказилади. Йиғим-терим илғаторлик методи асосида юксак уюшқоқлик билан олиб борилаётгани туфайли ана шундай муваффақиятга эришилаётир.

Ҳозир область пахтазорларида 1600 дан ортиқ терим машинаси ишлаяпти. Ҳар бир агрегатнинг иш унуми 5—7 тоннани ташкил қилмоқда. Яқин кунларда яна 900 та «зангори кема» пахтазорларга киритилади. Машиналарнинг иш унумини 8—10 тоннага етказиш тадбирлари кўрилаётир. Шундай қилиб, областда кунлик ўсиш 5—6 процентга кўтарилади.

Т. НАЗИРОВ.

ПАХТА ШТАБИ

ТЕЛЕФОНЛАР: 337343 • 337604

ҚАҲРАМОНЛАР РАПОРТИ

АНДИЖОН (Жамоатчи мухбиримиздан телефон орқали). Ленин районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Қобилжон Мирзаев, Искандар Ёқубов бошлиқ бригадалари йиллик пахта тайёрлаш планини шараф билан бажардилар. Қобилжон Мирзаев бригадасида 90 гектар, Искандар Ёқубов бригадасида эса 80 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтарилди.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларидан илҳомланиб ишлаётган ҳар иккала бригада аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнерга етказишга қарор қилишди. Ҳозир бу бригадалар мажбурият ҳисобига пахта топширяпти.

Ҳ. АҲМЕДОВ.

ИЛҒОР ЧОРВАДОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш юзасидан колхозлар, совхозлар ва давлатга қарашли бошқа корхоналар ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш йиллик планларини муддатидан илгари бажарганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари доимий сақлаш учун қуйидаги хўжаликларга берилди:

Бухоро область, **Олот районидаги Калинин номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси ўрток Бахранова, партия ташкилотининг секретари ўрток Нодиров). Бу колхоз давлатга гўшт сотиш йиллик ҳажмини 109 процент, сут сотиш ҳажмини 109,5 процент бажарган, мол туёғини кўпайтириш ва чорва маҳсулдорлигини ўстиришни таъминлаган;

Самарқанд область, **Нарпай районидаги Ленин номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ Хабибов, партия ташкилотининг секретари ўрток Шомуродов). Бу колхоз давлатга гўшт сотиш йиллик ҳажмини 100,6 процент, сут сотиш ҳажмини 225 процент, тухум сотиш ҳажмини 100,3 процент бажарган, маҳсулот етиштиришни ўстириш ва мол туёғини кўпайтиришни таъминлаган;

Самарқанд область, **Пайариқ районидаги К. Маркс номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ Азимов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Умаров). Бу колхоз давлатга гўшт ва сут сотиш йиллик ҳажмини 100 процент, тухум ҳажмини 190 процент бажарган, мол туёғини кўпайтириш ва чорва маҳсулдорлигини ўстиришни таъминлаган;

Тошкент область, **Бекобод районидаги Ленин номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси ўрток Ҳамроқулов, партия ташкилотининг секретари ўрток Хам). Бу колхоз давлатга гўшт сотиш йиллик ҳажмини 129 процент, сут сотиш ҳажмини 105 процент, тухум сотиш ҳажмини 134 процент бажарган, мол туёғини ва парранда сонини кўпайтириш ҳамда чорва, паррандалар маҳсулдорлигини оширишни таъминлаган;

Фарғона область, **Бувайда районидаги Киров номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси ўрток Солиев, партия ташкилотининг секретари ўрток Мамадалиев). Бу колхоз давлатга гўшт сотиш йиллик ҳажмини 115 процент, сут сотиш ҳажмини 105 процент, тухум сотиш ҳажмини 101 процент, жун сотиш ҳажмини 103 процент бажарган, маҳсулот етиштиришни ўстирган ва мол туёғини ҳамда паррандалар сонини кўпайтирган;

Қорақалпоғистон АССР, **Нукус районидаги Тельман номли совхозга** (совхоз директори ўртоқ Винников, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Шульман, ишчилар комитетининг раиси ўрток Узоқов). Бу совхоз давлатга гўшт етказиб бериш йиллик топшириғини 128 процент, сут етказиб бериш йиллик топшириғини 111 процент бажарган. Бу — шундан аввалги йилдагига нисбатан анча кўп;

Қашқадарё область, **Косон районидаги «Ленинград» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Орзиқулов, ишчилар комитетининг раиси ўрток Тожиев). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш йиллик планини 105 процент, сут топшириш планини 106 процент, тухум топшириш планини 125 процент бажарган. Бу — ўтган йилдагига нисбатан анча кўп;

Қашқадарё область, **Нишон районидаги СССР 50 йиллиги номли совхозга** (совхоз директори ўртоқ Худойқулов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Олладўстов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Юсупов). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш йиллик ҳажмини 100 процент, сут топшириш ҳажмини 148 процент, тухум топшириш ҳажмини 150 процент бажарган. Бу — ўтган йилдагидан анча кўп;

Қашқадарё область, **Яккабоғ районидаги «Яккабоғ» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Ҳакимов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Набиева, ишчилар комитетининг раиси ўрток Хуррамов). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш йиллик планини 114 процент, сут топшириш планини 106 процент, тухум топшириш планини 167 процент бажарган, мол туёғини кўпайтириш ва маҳсулот етиштиришни ўстиришни таъминлаган;

Самарқанд область, **Булунғур районидаги Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги номли совхозга** (совхоз директори ўртоқ Искандаров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Турсунова, ишчилар комитетининг раиси ўрток Раҳимов). Бу совхоз давлатга гўшт сотиш йиллик планини 117 процент, сут топшириш планини 107 процент, тухум топшириш планини 111 процент бажарган, маҳсулот етиштириш ва мол туёғини кўпайтиришни таъминлаган;

Самарқанд, область, **Пайариқ районидаги «Пайариқ» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Жамолов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Саитмуродов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Пиримқулов). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш йиллик планини 100 процент, сут топшириш планини 103,6 процент, тухум топшириш планини 123 процент бажарган. Бу — ўтган йилдагидан ортиқдир;

Самарқанд область, **Нурота районидаги «Қизилча» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Нурбоев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Абдусаттаров, ишчилар комитетининг раиси ўрток Бўронов). Бу совхоз қўй туёғини кўпайтиришни таъминлаган ва гўшт тайёрлаш йиллик ҳажмини 108 процент, сут тайёрлаш ҳажмини 100, жун тайёрлаш ҳажмини 138, қоракўл тери тайёрлаш ҳажмини 117 процент бажарган;

Самарқанд область, **Нурота районидаги «Нурота» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Абдусаломов, партия ташкилотининг секретари ўрток Хушманов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Юсупов). Бу совхоз қоракўл қўйлар туёғини кўпайтиришни таъминлаган ва давлатга гўшт топшириш йиллик планини 100 процент, сут топшириш планини 104, жун топшириш планини 104, қоракўл тери топшириш планини 100 процент бажарган;

Самарқанд область, **Пастдарғом районидаги хўжаликлараро чорвачилик комплексига** (комплекс директори ўртоқ Агабабян, партия ташкилотининг секретари ўрток Раҳмонов, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Ражабов). Бу комплекс гўшт етиштириш ва давлатга топшириш йиллик планини ошириб бажарган, ёш молларни боқиб ўстириш ҳажмини кўпайтирган ва унинг маҳсулдорлигини оширган;

Самарқанд область, **Каттақўрғон районидаги наслчилик паррандачилик совхозига** (совхоз директори ўрток Ионова, партия ташкилотининг секретари ўрток Зиёдов, маҳаллий комитет раиси ўрток Туренко). Бу совхоз давлатга парранда гўшти топшириш йиллик ҳажмини 138 процент, тухум топшириш ҳажмини 187 процент бажарган. Бу — ўтган йилдагидан анча кўп;

Сурхондарё область, **Денов районидаги «Сахарний тростник» совхозига** (совхоз директори ўрток Жумаев, партия ташкилотининг секретари ўрток Юзбоев, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Сафаров). Бу совхоз давлатга гўшт топшириш йиллик планини 101 процент, сут топшириш планини 100,7 процент, тухум топшириш планини 102 процент бажарган;

Тошкент область, Калинин **районидаги Охунбобоев номли совхозга** (совхоз директори ўртоқ Бакиров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Бердимуродов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Ражабов). Бу совхоз маҳсулот етиштиришни кўпайтирган ва давлатга гўшт топшириш йиллик ҳажмини 102 процент, жун топшириш ҳажмини 112 процент бажарган. Бу — ўтган йилдагидан анча кўп;

Хоразм область, **Хонқа районидаги «Ал-Хоразмий» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Ким, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қурбонов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Муродов). Бу совхоз давлатга гўшт етказиш йиллик топшириғини 100 процент, сут етказиш топшириғини 127 процент бажарган. Бу — ўтган йилдагидан анча кўп.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ГАЗЛАШТИРИШ БОШ БОШҚАРМАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ГАЗЛАШТИРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИГА АЙЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Газлаштириш бош бошқармаси Ўзбекистон ССР Газлаштириш давлат комитетига айлантирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил 27 сентябрь. Тошкент шаҳри.

СЕЛДАН ҲИМОЯ

27 сентябрь куни Тошкентда селга қарши тадбирларга бағишланган Бутуниттифоқ илмий-техника конференцияси очилди. Конференцияда Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари, Қозоғистон, Украина, мамлакатнинг бошқа районлари илмий-тадқиқот, лойиҳалаш ва сув хўжалиги ташкилотларининг вакиллари иштирок этмоқдалар. Конференцияни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. Мамарасулов очди.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари Б. Г. Штепа мамлакат территориясида селдан ҳимоя ишларининг аҳволи ва бу соҳадаги вазифалар тўғрисида гапирди. Конференцияда Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Жўрабеков нутқ сўзлаб, республика территориясида селга қарши тадбирлар ўтказиш тажрибасини умумлаштирди. Конференция уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

5.700.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 27 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	3,16	45,43	3,83	28,15
Фарғона	2,82	41,33	2,64	19,85
Наманган	3,75	38,08	4,10	24,32
Андижон	3,60	35,65	4,38	23,55
Сурхондарё	2,56	33,22	2,83	24,93
Қашқадарё	2,83	30,88	2,56	20,08
Тошкент	3,10	12,65	3,04	8,41
Самарқанд	1,21	6,66	0,82	1,95
Жиззах	1,59	5,74	1,83	5,35
Хоразм	1,16	4,85	0,22	0,42
ҚҚАССР	0,60	3,10	—	—
Сирдарё	0,66	3,01	0,69	2,22
Республика бўйича	2,37	23,90	2,32	13,53
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	1,79	31,39		
Наманган	2,54	29,82		
Сурхондарё	1,38	17,93		
Қашқадарё	1,14	11,28		
Республика бўйича	1,39	17,63		

Л. И. Брежнев Америка—Совет савдо-иқтисодий кенгашининг ҳамраиси У. Веритини ва кенгашнинг президенти М. Форрестолни қабул қилди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгашининг ҳамраиси, АҚШ савдо-саноат доираларининг таниқли намояндаси У. Веритини ва шу кенгашнинг президенти М. Форрестолни 27 сентябрь куни қабул қилди. Улар СССР Ташқи савдо министрлигининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибдилар.

Амалий ва конструктив вазиятда ўтган батафсил суҳбат вақтида СССР билан АҚШ ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларга доир масалаларга тўхталиб ўтилди. Л. И. Брежнев айтдики, СССР ва АҚШнинг савдо-саноат доиралари вакилларини бирлаштирувчи Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгаши ҳар икки мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни нормаллаштиришда муҳим ва актив омилдир. Шу мақсадга эришмоқ учун савдо-сотиқ соҳасида қўшимча ғовларни вужудга келтириш билан ҳозирги аҳволни мушкуллаштирмаслик, балки мавжуд ғовларни бартараф қилиш талаб этилади.

СССР Қўшма Штатлар билан ўзаро манфаатли яхши муносабатларни ривожлантиришни доим ёқлаб чиқаётганлиги ҳам таъкидлаб ўтилди. Иқтисодий алоқалар бу жараёнда муҳим элемент бўлиб қолиши мумкин. Совет томони бу соҳада имзоланган Совет — Америка ҳужжатларига амал қилмоқда ва, табиийки, Америка томонидан ҳам шундай бўлишини кутмоқда.

У. Верити билан М. Форрестол қабул қилганлиги учун Л. И. Брежневга миннатдорчилик билдирдилар ва АҚШ савдо-саноат доиралари Совет Иттифоқи билан ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорликнинг ривожлантирилишидан манфаатдор эканликларини таъкидладилар. Улар Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгаши ҳар икки мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни нормаллаштириш йўлида зўр бериб ҳаракат қилаверади, деб уқтириб ўтдилар.

Суҳбатда СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгашининг совет ҳамраиси, СССР ташқи савдо министрининг ўринбосари В. Н. Сушков, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров қатнашдилар.

Халқ контроли саҳифаси

◆ НАЗОРАТЧИЛАР ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА
◆ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН
◆ ЭЪТИБОРСИЗЛИК, ХЎЖАСИЗЛИК ВА ИНТИЗОМСИЗЛИК ОҚИБАТЛАРИ
◆ ПЛАН — ҚОНУН, МАЖБУРИЯТ — БУРЧ, СИФАТ — ВИЖДОН!

Димитров номли колхоз халқ контроли группаси Тўрткўл районидаги энг яхши назорат группаларидан. Суратда: группа раиси, колхоз партия комитети аъзоси Қодирберген Реимбердиев (ўртада) группа аъзолари билан суҳбатлашмоқда.

Р. САИДОВ фотоси.

НАЗОРАТЧИЛАР ТЕРИМ ДАВРИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлаш пунктларини 1978 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорига жавобан республикамиз халқ контроли группалари ва постлари пахта терими кун сайин авж олаётган кенг далаларда катта ташкилотчилик ишлари олиб бормоқдалар. Улар бу йил 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» етиштириб, бунинг 70 процентини машиналарда териб олишга аҳд қилган пахтакорларга ҳар қачонгидан кўпроқ ёрдам беришга, хотиржамлик, сансалорлик, сусткашлик ва нобудгарчиликка қарши курашда партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳамда хўжалик органларига актив кўмаклашишга бел боғлаганлар.

«Совет Ўзбекистони» мухбирлари халқ контроли органлари ва группалари раҳбарларининг бир нечтасидан йиғим-терим даврида олиб борилаётган ишлар, олдинда турган муҳим вазифалар тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилдилар.

ТАШАББУС КЎРСАТАМИЗ

А. ЭРГАШЕВ,
Қўрғонтепа район халқ контроли комитетининг раиси

Ҳамма жойда пахта йиғим-терими бошлаб юборилди. Қишлоқ меҳнат аҳли — оддий пахтакордан тортиб, раҳбар ходимларгача пахтазорда. Биз, назорат органларининг ходимлари ҳам бу муҳим ишдан четда турганимиз йўқ. Йиғим-теримни юқори сифат билан ўтказиш, нобудгарчиликка йўл қўймаслик ва суръатни бўшаштирмаслик ҳақида ўйлаяпмиз. Районимиз пахтакорлари бу йил 63,5 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга сўз берган. Ялпи ҳосилнинг 80 проценти машиналарда териб олинади. Энг муҳими, барча ҳосилни четдан ҳашарчилар жалб этмай, ўз кучимиз билан териб олмоқчимиз. Район халқ контроли комитети, 253 халқ контроли группа ва пости ўзининг бутун диққат-эътиборини ана шу муҳим вазифанинг шараф билан бажарилишига қаратмоқда. Колхоз ва совхозларда, хўжалик ташкилотларида иш олиб бораётган 1788 нафар халқ назоратчиси йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишда жонбозлик кўрсатаётир.

Район халқ контроли комитети 1978 йил пахта ҳосилини қисқа муддатда, сифатли йиғиштириб олишда партия, совет, комсомол ва хўжалик органларига амалий ёрдам кўрсатиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Ҳозир ана шу тадбирларни изчиллик билан амалга оширишга киришдик. Районда терим олдидан халқ контроли группалари раисларининг семинар-кенгашини ўтказдик. «Комсомол прожектори» штаби билан ҳамкорликда пахта ва кўсак териш машиналари, тўкилган пахтани терадиган машиналар, пахта тозалайдиган механизмлар ва прицеплар тайёргарлиги юзасидан рейд ўтказилди.

Дефолиацияни вақтида тугаллаш, ғўза баргини тезда тўктириш асосида машинада териладиган майдонларни бегона ўтдан тозалаш сифатини муттасил текшириб турдик. Йиғим-терим конвейерини ва барча участкаларни тўла назорат қилиб туриш мақсадида ҳар бир назоратчига муайян иш жойлари белгилаб берилди. Улар меҳнатни тўғри ташкил этиш, пахта нобудгарчилигига қарши курашиш ва пахтазорларни пайхон этишга йўл қўймаслик чораларини кўришяпти. Пахтани ортиш ва тушириш вақтида, ҳосилни бункердан тушириш жараёнида рўй берадиган нобудгарчиликлар олди олинмоқда.

Район хўжаликларида 65 та механизациялашган терим группалари ташкил этишни мўлжаллаган эдик. Ҳозир бу группаларнинг аксарияти иш бошлашди. Ишнинг тўғри йўлга қўйилишини таъминлаш мақсадида муваққат назорат постлари ташкил қилдик. Улар ҳар бир терим машинасининг сменада юксак унум билан ишлашини, теримни группа усулида ташкил этишни, «бункер — прицеп — пункт» конвейерининг узлуксиз ишлашини назорат қилмоқдалар. Техникани ёқилғи билан таъминлайдиган воситалар, пахта заводи, пунктлар, шийпонлар, йўллар, кўприклар, тош-тарози хўжалигининг доимо шайлигини текшириб турадилар. Шунингдек, пахта фронтида ишлаётган кишиларга маданий-маиший шароит яратиш, медицина, савдо хизмати кўрсатиш масалалари ҳам назоратчиларимиз диққат марказида турибди. Улар ўтказган текшириш ва рейдларнинг якунларини кенг жамоатчилик орасида тарғиб қилишда деворий газеталар, сатирик варақалар, фотоайбнома ва бошқа воситалардан кенг фойдаланяпмиз.

ТАЪСИРЧАНЛИК ОШАДИ

У. МАҚСУДОВ,
Поп район халқ контроли комитетининг раиси

Районимиз пахтакорларининг бу йилги мажбурияти анча салмоқли. Улар она-Ватанга 60 минг тонна пахта етказиб бериш, ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш, ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб олиш мажбуриятини олганлар.

Район халқ назоратчилари йиғим-теримга катта тайёргарлик кўрдилар. Техника ремонти, хирмон жойларни тайёрлаш, дефолиацияни юксак сифат билан ўтказиш устидан мунтазам назорат ўрнатилди. Ҳозир барча хўжаликларда йиғим-терим қизғин бошлаб юборилди. 29 та терим ва 30 та транспорт отрядлари узлуксиз ишлаб турибди. 265 та «зангори кема» бепоён пахтазорларда жавлон урмоқда.

Районимиздаги «Коммунизм» колхози халқ контроли группасининг йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўриш ва уни муваффақиятли ўтказиш бўйича ишлаб чиққан тадбирлари район партия комитетида маъқулланди. Ўртоқ М. Мамажонов раислик қилаётган бу группада кўплаб назоратчилар умумхалқ ишида фаол иштирок этмоқда. Ҳосилни машинада териш, юклаш, ташиш ишларини ташкил этишда 18 та мавсумий назорат постлари пахта сифати ва салмоғи учун курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

Чунончи, Ленин номли территориал ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи бу йил давлатга 17 минг тонна пахта етказиб беришга бел боғлаган. Ҳозир у ерда кунига 72 та терим машинаси билан йиллик планнинг 5—6 проценти миқдорида пахта тайёрланмоқда.

«Правда» колхози назоратчиларининг иши ҳам диққатга сазовор. С. Комилов бошчилик қилаётган халқ назоратчилари пахтанинг сифати, намлиги ва ифлослигини бригадалар бўйича алоҳида-алоҳида текшириб, пешма-пеш тайёрлов пунктларига жўнатмоқдалар. Яқинда улар С. Жўраева, Д. Қўчқоров бошлиқ бригадаларда машина теримининг кунлик унуми ва сифатини текшириш бўйича рейд ўтказдилар. Аниқланган камчиликлар тезда бартараф этилди.

«Партия XXII съезди», Жданов номли колхозлар, «Поп», «Найман» совхозлари халқ назоратчиларининг йиғим-терим мавсумида олиб бораётган ишлари ҳам мақтовга лойиқ. Улар тер тўкиб етиштирилган мўл ҳосилнинг ҳар бир граммини несобуд қилмаслик учун зўр уюшқоқлик кўрсатмоқдалар.

Район халқ контроли комитети колхоз ва совхозларда, хўжалик ташкилотларида иш олиб бораётган 150 дан ортиқ халқ контроли группаси назорат ишининг таъсирчанлигини янада ошириб, йиғим-теримни илғорлар тажрибаси асосида олиб боришда 1200 га яқин халқ назоратчиларининг фаол иштирок этишини бундан буён ҳам тўла таъминлайверади. Бу шу куннинг энг муҳим ва муқаддас вазифасидир.

Айни кунларда партия, совет, хўжалик органлари ва жамоат ташкилотларининг олиб бораётган катта ташкилотчилик ишлари туфайли районимизда йиғим-терим суръати ва сифати кун сайин ошиб боряпти.

КЎМАКДОШЛАР

Қ. РЕИМБЕРДИЕВ,
Тўрткўл район Димитров номли колхоз халқ контроли группасининг раиси

Колхозимиз аъзолари бу йил 1127 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 50 центнердан ҳосил етиштириш, умумий ҳосилнинг 75 процентини «зангори кема»ларда териб олишга қарор қилганлар. Баҳорнинг ҳаддан ташқари салқин келиши, кетма-кет сел, ёмғирлар натижасида чигит уч-тўрт марта қайта экилди. Бироқ бу қийинчиликларга қарамай, колхоз меҳнат аҳли бу йил ҳам мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлди. Эришилган ютуқда хўжалик халқ контроли группаси аъзоларининг муносиб ҳиссаси бор.

Тўла гектарларни таъминлаш, ғўза қатор ораларига комплекс ишлов бериш, минерал ва органик ўғитлардан самарали фойдаланиш каби долзарб масалалар колхознинг 160 нафардан ортиқ халқ назоратчиси диққат-эътиборида бўлди. Суғориш ишларини сифатли ўтказиш, чеканка қилиш, карталарни теримга тайёрлаш, пахта териш, чувиш, узиш агрегатлари ремонтини назорат қилиш, шунингдек, кўплаб чорва маҳсулотлари етиштириш юзасидан «Комсомол прожектори» штаби иштирокида рейдлар, текширишлар ўтказдик. Текшириш якунлари группа, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиғилишларида мунтазам муҳокама қилиб борилди. Йўл қўйилган камчиликларнинг олди олиниб, илғор тажрибалар оммалаштирилди.

Колхоз партия комитети халқ контроли группаси ва постларига ҳамиша ғамхўрлик кўрсатиб, вақти-вақти билан уларнинг ҳисоботларини эшитиб бормоқда. Ўтган йили механизатор Нурулла Абдуллаевга ортиқча ёзилган иш ҳақи юзасидан ўтказилган текшириш якунлари муҳокама қилиниб, нуқсонга йўл қўйган ҳисобчи Н. Реймберганов тегишлича жазоланди. Ёки шу йилнинг июль ойида ишловчиларга тўланган меҳнат ҳақи юзасидан ўтказилган текшириш ҳам диққатга сазовор бўлди. Унда бир қатор бригадаларда ғўза парваришининг суст эканлиги, айрим коллективларда етарли ҳосил тўпланмаганлиги аниқланди. 3-бригада бошлиғи Ж. Бекжонов ишдан олинди. Чунки, у бошлиқ коллективга қарашли 50 гектар майдондаги ғўзалар ёввойи ўт орасида қолиб, кўллатиб суғорилган, бу эса уларнинг ривожига путур етказганди.

Назоратчилар чорва маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш бўйича ҳам қатор текширишлар ўтказишди. Бундай текширишларда чорвачилик мутахассислари, илғор чорвадорлар иштирок этдилар. Текшириш пайтида чорва моллари зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилинмаётганлиги, белгиланган миқдордан кам сут соғиб олинаётганлиги аниқланди. Натижада, биринчи ярим йилда 298 тонна ўрнига 102 тонна сут соғиб олиниб, план 56 процент атрофида қолиб кетди. Шунингдек, гўшт тайёрлаш топшириғи ҳам бажарилмади. Ишга ўта совуққонлик билан қараб, план-топшириқларнинг ижроси билан қизиқмаган колхоз бош зоотехниги А. Абдукаримов қаттиқ огоҳлантирилди.

Пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказишда халқ контроли группа ва постлари активлик кўрсатмоқдалар. Назоратчилар пахта нобудгарчилигига, хотиржамликка қарши қаттиқ кураш олиб бориш билан бирга, терим суръати ва сифатини оширишга жиддий эътибор бермоқдалар. Улар олинган юксак мажбуриятларни бажаришда пахтакорларга доимо кўмакдошдирлар.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

НУКУС

Қорақалпоғистон моддий-техника таъминоти республика бирлашмасида илғор иш усулларини кенг ёйиш ва таъминот планларининг бажарилиши қониқарсиз аҳволда. Натижада база ва омборларда қолиб кетаётган маҳсулот ҳажми ой сайин белгиланган нормадан ошиб кетмоқда.

Бирлашмада командировка маблағларидан фойдаланиш борасида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Чунончи биргина шу йилнинг биринчи ярмида 2,4 минг сўм маблағ ортиқча сарфлаб юборилган. Қорақалпоғистон АССР халқ контроли комитети бирлашма раҳбарлари Дўстжонов, Ким ўртоқлардан нуқсонларни тезда тугатиш чораларини кўришни талаб қилди. Бош бухгалтер Мадраимовга ҳайфсан эълон қилинди.

САМАРҚАНД

Узоқ муддатга сақланадиган картошка, сабзавот, мева маҳсулотлари тайёрлаш ва қайта ишлаш планларининг бажарилишида жузъий камчиликлар рўй беряпти. Текшириш ўтказилган куни Самарқанд район тайёрлов идорасида чан ва бочкаларнинг ремонт қилинмаганлиги, контейнерлар махсус текширишдан ўтказилмаганлиги, қабул пунктида кичик механизация воситалари етишмаётганлиги, юклаш, тушириш ишлари кўпроқ қўлда бажарилаётганлиги, шунингдек, мавжуд тўртта автокардан мутлақо фойдаланилмаётганлиги аниқланди. Янгидан тикланаётган механизациялашган қабул пункти учун келтирилган 17,2 минг сўмлик ускуналар ҳалигача ёмон сақланиши туфайли яроқсиз ҳолга тушиб қолган.

Область халқ контроли комитети текшириш якунларини кўриб чиқиб, область матлубот жамияти тайёрлов бошқармасининг мева-сабзавот бўлими бошлиғи Копай, Самарқанд район матлубот жамияти правлениесининг раиси Халилов ўртоқларни тегишлича жазолади, область матлубот жамияти капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи Ҳамзин ҳамда «Узкоопстроймонтаж» трестининг механизациялашган кўчма колоннаси бошлиғи Бурский ўртоқларга ҳайфсан эълон қилди.

ЖИЗЗАХ

Область халқ контроли комитети А. Саркисов номидаги Жанубий Мирзачўл канали эксплуатация бошқармаси бошлиғи Т. Рўзиевнинг нотўғри хатти-ҳаракатлари тўғрисидаги шикоятни кўриб чиқди. Чиндан ҳам бошқармада ҳисоб-китоб ишлари бўшаштириб юборилишига, техника талон-торож қилинишига, ҳар хил қўшиб ёзишларга, кишиларга қонунсиз маошлар тўланишига ва, ниҳоят, молия интизомининг қўпол тарзда бузилишига йўл қўйилган.

Жиддий молиявий камчиликларга, қонунсиз маошлар тўлашга, қўшиб ёзишларга йўл қўйиб, хўжасизлик, сансалорлик, социалистик мулкнинг сақланиши борасида ғамхўрлик қилмаган, давлатга моддий зарар етказган бошқарма бошлиғи Т. Рўзиев жазоланди.

СИРДАРЁ

Оқолтин районидаги Усмон Юсупов номли ва «Партия XXIII съезди» совхозларида жамоат чорвачилигини ривожлантиришга бўлган эътибор сусайтириб юборилди. «Партия XXIII съезди» совхозида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қорамоллар сони 112 тага камайиб кетган. Хўжаликда ярим йиллик сут топшириш плани бажарилмади. Бузоқлар парваришида зоотехника қоидаларига риоя қилинмади, сигирлар қаровига яхши эътибор берилмади, натижада соғин сигирлар маҳсулдорлиги пасайиб кетди. Худди шундай ҳол райондаги Усмон Юсупов номли совхозда ҳам такрорланди. Кўпгина қорамоллар юқумли касалликларга чалинди.

Район халқ контроли комитети текшириш якунларини таҳлил қилиб, «Партия XXIII съезди» совхозининг бош зоотехниги Сирлибоев ва Усмон Юсупов номли совхознинг бош ветеринария врачи Ҳабибраҳмонов ўртоқларга қаттиқ ҳайфсан берди.

ФАОЛЛИК

БЎКА РАЙОН ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

— Ҳар гал колхозларда, бригадаларда бўлганимизда район пахтакорларининг ўнинчи беш йиллик зарбдор йили ҳосил йиғим-теримини уюшқоқлик билан бошлаганликлари гувоҳи бўламиз, — деб ҳикоя қилади район халқ контроли комитетининг раиси Аҳмаджон Ҳожиев.—СССР Конституциясининг бир йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштирган район пахтакорлари айни кунларда йиғим-теримга қизғин киришдилар. Бодроқдек очилган кенг пахтазорлардаги катта ҳосил районимиз деҳқонлари зиммасига олган 70 минг тонналик улкан хирмоннинг шубҳасиз бунёд этилишидан далолат бериб турибди. Бунинг 58 минг тоннаси ёки 90 проценти машиналарда териб олинади. Ҳосилдорлик гектар бошига 35 центнердан ошади. Ана шу марраға эришиш йўлида кун сайин авж олаётган катта курашда биз, халқ назоратчилари ҳам фаол иштирок этаётирмиз

Фахр ва ишонч билан айтилаётган бу сўзларда ишга, бурчга бўлган қизғин муҳаббатни, зиммага олинган юксак мажбурият асосида олиб борилаётган катта умумхалқ курашига садоқатни, жонкуярликни яққол кўриш мумкин. Дарвоқе, шу кунларда пахта ишқи билан яшаётган ҳар бир бўкаликни терим майдонларида кўрасиз. Улар билан бир тан, бир жон бўлиб халқ назоратчилари ҳам теримда фаол иштирок этмоқдалар, терим механизмларининг узлуксиз, бенуқсон ишлашини таъминлаш, ишчи кучларидан жой-жойида фойдаланиш, пахта нобудгарчилигига қарши курашиш, ҳар хил қўшиб ёзишларнинг олдини олиш каби асосий масалаларга жиддий эътибор бермоқдалар.

Терим олдидан дефолиант моддалар келтириб қўйилиб, йўллар, кўприклар, хирмон жойлар, майдончалар, юк ортиш-тушириш механизмлари ва тош-тарози барвақт тахт қилиб қўйилди. Уларнинг мавсумга шайлиги назоратчилар эътиборида бўлди.

«Терим машиналарига кенг йўл» шиори остида ўтказилаётган оммавий рейдлар катта самара бермоқда. Бу — ўз-ўзидан туғилган тадбир эмас, албатта. Ўтган йили баъзи хўжаликлар мавжуд техникани олдиндан сифатли ремонтдан чиқариб қўймаганлиги, машиналар учун ажратилган майдонлар теримга мослаб тахт қилинмаганлиги туфайли суръатни бир маромда ушлаб туролмадилар. Назоратчилар бу йил ҳам шундай ҳолнинг такрорланмаслиги учун барча участкаларни, терим-транспорт отрядларини назорат остига олдилар.

Барчага равшанки, «дала — бункер — пункт» конвейери барча терим звеноларининг ўзаро қатъий ҳамкорликда ишлашини талаб қилади. Шу боисдан район назоратчилари йиғим-терим олдидан «зангори кема»лар, трактор прицеплари, кўсак териш, чувиш механизмлари, подборщиклар, қуритиш цехлари ва қабул пунктлари мутлақ шай эканлигини комплекс текширувдан ўтказдилар. Бу эса район пахтакорларининг йиғим-теримни республикада олдингилар қаторида уюшқоқлик билан бошлаб юборишларига, терим суръатини дастлабки кунларданоқ бир маромда ушлаб туришларига имкон беряпти.

Шу ойнинг бошлари эди. Назоратчилар мутахассислар билан биргаликда терим машиналари тайёргарлиги ва қабул пунктлари ҳозирлигини кўздан кечирдилар. Текширишда барча терим агрегатлари сафга барвақт тизиб қўйилган бўлса-да, машина далага чиқиши билан кунлик суръатга «тўғоноқ» бўлиши мумкин бўлган кўпгина майда нуқсонлар очиб ташланди. Баъзи хўжаликларда айрим механизаторлар ўз машиналарини ҳалигача обкаткадан чиқармаганлиги аниқланди. Шунингдек, «Работ», «Кўкорол», «Ленинизм», Ҳамза номли пахта тайёрлаш пунктлари мавсумга етарлича тайёрланмаганлиги маълум бўлди. Қолган хўжаликларда назоратчилар аниқлаган ана шундай камчиликлар ҳам тезда тугатилиб, тегишли тадбирлар белгилаб олинди.

Район колхозлари ва совхозларида, хўжалик ташкилотларида иш олиб бораётган 1500 га яқин халқ назоратчилари йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишда ғоят жонбозлик кўрсатмоқдалар. Жойларда қўшимча 159 та постлар ташкил этилиб, уларнинг 136 таси колхоз-совхозларда, 23 таси тайёрлов пунктларида иш олиб бормоқда.

Қабул қилинган пахтанинг сифатини аниқлаш бўйича комитет раиси ўртоқ А. Ҳожиев бошчилигида тузилган 6 кишидан иборат штаб аъзолари пахтани териш, ташиш, асраш ва қайта ишлаш вақтида нобудгарчиликка мутлақо йўл қўймаслик чораларини кўрмоқдалар. Улар топширилаётган ва тайёрланаётган пахтанинг сифати учун колхозлар, совхозлар ва тайёрлов пунктлари раҳбарлари зиммасига шахсий масъулият юклашга, хом пахтанинг терилишига, унинг ифлосланишига йўл қўймасликка алоҳида эътибор бермоқдалар. Механизаторларга, пахта терувчиларга, ғўза баргини тўкиш билан шуғулланувчи экипажларга маданий-маиший шароитлар яратиб бериш, хўжаликлардаги мактабгача тарбия болалар муассасалари ишини намунали йўлга қўйиш ҳар бир назоратчининг диққат марказида турибди.

— Партия, совет, комсомол ва хўжалик органлари ҳамда жамоат ташкилотларининг олиб бораётган ташкилотчилик ишлари туфайли районимизда йиғим-терим суръати ва сифати кун сайин ошиб бормоқда, —деди сўзининг охирида комитет раиси ўртоқ А. Ҳожиев. — Бу соҳада назоратнинг таъсирчанлигини янада ошириш, она-Ватанга етказиб бериладиган 70 минг тонналик «оқ олтин» хирмонининг юқори сифатли бўлишини таъминлаш бизнинг ҳам муқаддас бурчимиздир. Далаларда етиштирилган мўл-кўл ҳосилни тез ва сифатли йиғиб-териб олишда пахтакорларга ҳамиша, ҳар жойда яқиндан ёрдам бераверамиз.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
Н. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

НАЗОРАТ ПОЧТАСИДАН

ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Наманган область Поп районидаги «Узбеккровля» комбинатининг цех ва участкаларида иш олиб бораётган 13 халқ контроли группаси ва 11 пости план ва мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун резервлардан фойдаланиш, моддий-меҳнат ресурслари ва пул маблағларини оқилона сарфлаш устидан қаттиқ назорат ўрнатган. Маҳсулот сифатини ошириш, ишчи ва хизматчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга эришиш ҳамиша уларнинг эътиборида. Фақат шу йилнинг ўзида комбинат бош группаси 15 текшириш ва рейд ўтказди. Улар ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришнинг кўпгина резервларини қидириб топиш ва ишга солиш имконини берди.

Район халқ контроли комитети «Узбеккровля» комбинати халқ контроли группасининг иш тажрибасини маъқуллади. Қабул қилинган қарорда районда халқ назоратини янада таъсирчан тус олдириш тадбирлари белгиланди.

М. ҲИКМАТОВ.

МЕТОДИКА КАБИНЕТИ

Ўзбекистон район халқ контроли комитети назоратчи кадрларни ўқитиш, тарбиялаш ва уларни илғор иш тажрибалари билан таништириб боришга алоҳида эътибор бераётир. Яқинда бу ерда халқ назоратчилари учун методик ишлар кабинети ташкил этилди.

Район халқ назоратчиларининг шинам жиҳозланган метод кабинети 5 секциядан иборат. Уларга доҳий Ленин асарлари, халқ контроли органларига оид адабиётлар, КПСС XXV съезди материаллари, Коммунистик партия ва совет давлатининг назоратчиларга тааллуқли қарор ва кўрсатмалари қўйилган. Шунингдек, СССР ва Ўзбекистон ССР Конституциялари текстлари, район халқ контроли комитети ва жойлардаги халқ контроли группалари ишлари ҳақида ҳикоя қилувчи фотоальбом, группа, постлар томонидан қилинадиган ишлар, ўтказиладиган тадбирларни ҳисобга олиш журналлари секциялардан ўрин олган. Кабинет халқ назоратчиларининг севимли жойига айланиб қолди.

А. ТУРДИЕВ,
Фарғона области.

РАССОМ ХАНДАСИ

„СОҚОВ" ТЕЛЕФОНЛАР

Республика пойтахтида 42 та шаҳарлараро телефон орқали гаплашиш пункти ва 29 жойда шаҳарлараро автомат телефонлар бор. Бироқ шаҳарлараро алоқада телефон воситаларини ривожлантириш, абонентларга маданий хизмат кўрсатиш ва телефон орқали гаплашиш борасида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Чунончи, шаҳарлараро телефон станцияси буюртмалар хизмати қатор эътирозларга сабаб бўляпти. Қабул қилинган буюртмалар телефонисткалар томонидан унутилиб қолаётган, гаплашиш имконияти берилмаётган ҳоллар учраб турибди. Қатор телефонларда алоқа улангандан кейин овоз эшитилмайди. Бундай ҳоллар ўтган йилга нисбатан бир ярим баравар кўпайиб кетганлиги ачинарли ҳолдир.

Шаҳарлараро автомат телефон алоқаси ҳам қониқарсиз ишлаяпти. Кўпгина автомат телефонлар бузуқ. Улар ёнига чақа майдалагич автоматлар ўрнатилмаган, борлари эса ишламайди. Шаҳарлараро телефон станциясининг бош инженери ўртоқ Войцеховскийга бир савол: «Хўш, бу ҳол қачонгача давом этади?»

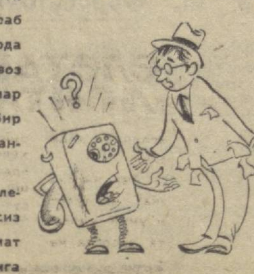

«САХИЙ» АКАЛАР

Қўқон электр машинасозлиги заводи раҳбарлари давлат ҳисобига сахийлик қилишни ўрнига қўядилар. Масалан, улар ўтган йили юқори ташкилотларнинг рухсатисиз саккиз кишини республикадан ташқарига командировкага юбордилар. Худди шу ҳол бу йил ҳам давом этди. Шуниси қизиқки, бошқа шаҳарларга юборилаётган кишилар кўп ҳолларда «ундириб келувчилар» вазифасини бажаряптилар. Текширишда маълум бўлдики, маъмурий бошқарув харажатларининг ўзи шу йилнинг ўзида 2,5 минг сўмни ташкил этди. Завод директори Я. Аббосов ва бош бухгалтер А. Мирзаев ўртоқлар давлат молия интизомини қўпол тарзда бузаётганликларини наҳотки тушунишмаса?

А. Холиқов расмлари.

ЯНГИ КИТОБЛАР

МУҲИМ ҚЎЛЛАНМА

Халқ контроли комитетлари штатсиз бўлимларининг фаолияти саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият, халқ маорифи, савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизматнинг барча турларини кенг қамраб олади. «Халқ контроли комитетлари ва унинг активлари» тўпламида халқ контроли органлари штатсиз бўлимлари ва уларнинг активлари олиб бораётган ана шу кенг миқёсдаги ишлар ҳақида ҳикоя қилинади. Жумладан, китобда назоратнинг самарали форма ва методларидан фойдаланиш, унинг оммавийлигини, ошкоралигини ва таъсирчанлигини таъминлаш, халқ контроли группаларида партиявий раҳбарлик тажрибаларини умумлаштириш, текширишларни ўтказиш ва назоратни ташкил этиш юзасидан тавсиялар берилган.

Тўплам авторлари — халқ контроли органлари ходимлари, район, шаҳар ва область комитетлари штатсиз бўлимларининг раҳбарларидир. Китоб «Колос» нашриётида босилди.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ «КАҲРАБО ДОНИ»

1978 йил ҳосили: ўсиш резервлари

Ўзбекистон деҳқонларини куз фасли ўзининг саховатли эҳсонлари билан қувонтирмоқда. Барча майдонлардаги буғдой билан арпа ўриб олиниб, давлат омборига 700 минг тоннадан зиёдроқ ғалла топширилди. Эндиликда маккажўхори йиғиштириб олинаётир.

Сурхондарё областидаги Ленин йўли районининг механизаторлари катта майдонлардаги маккажўхори ҳосилини 7-8 кун мобайнида йиғиштириб олдилар. Ҳар гектар майдондан 85 центнер «каҳрабо дон» олинди. Гагарин, Денов, Сариосиё, Термиз районларининг деҳқонлари ҳам шундай натижаларга эришдилар. Бу Сурхондарё областининг меҳнаткашларига маккажўхори ҳосилини йиғиштириб олишни республикада биринчи бўлиб тамомлаганликлари тўғрисида рапорт бериш имкониятини яратди. 7.347 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 80 центнер маккажўхори дони олинди.

Қўшни Қашқадарё областида ҳам маккажўхори донидан мўл ҳосил олинди. Қарши даштининг қўриқ ерларида маккажўхори ҳосили айниқса мўл бўлди. Косон районидаги Ленин номли совхоздан О. Баҳромова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ҳамма экин майдонининг ҳар гектаридан 110 центнер дон олди. Лекин Қамаши районидаги «Коммунизм» колхозидан Гулбаҳор Нуруллаева бошлиқ бригада рекорд ҳосил олишга муваффақ бўлди. Меҳр-муҳаббат билан парвариш қилинган ҳар гектар ер 139 центнердан маккажўхори дони берди.

Ўзбекистоннинг бошқа зоналарида ҳам эндиликда ўрим-йиғим эстафетаси давом эттирилмоқда. Наманган областидаги Тўрақўрғон райони деҳқонлари ҳар гектар ердан юз центнер ва ундан ортиқроқ маккажўхори дони етиштириш, ҳосилни қисқа муддатларда ва сира нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш тўғрисидаги чақириқ билан республиканинг барча маккажўхорикорларига мурожаат қилдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уларнинг бу қимматли ташаббусини маъқуллади.

Хўш, ташаббускорларнинг ишлари қалай? Район далаларида 24 та «Херсонец» комбайни ва 22 та силос комбайнидан иборат ўн битта комплекс механизациялаштирилган отряд ишлади.

Тўрақўрғондан ҳам хушхабар келди. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан В. Абдуллаев бошлиқ, «Партия XXV съезди» колхозидан У. Шарофиддинов бошлиқ, Димитров номли колхоздан А. Мирзаев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари ўрим-йиғимни беш кун ичида тамомладилар. Ҳосил мўл бўлди — гектар бошига 125 центнердан 130 центнерга қадар ҳосил кўтарилди. Район бўйича ҳосилдорлик гектарига 105 центнерни ташкил этди. Шуниси қувончлики, дон етиштириш 1970 йилга нисбатан 5,5 баравар кўпайди.

Самарқанд областининг маккажўхорикорлари ишни муваффақиятли олиб бормоқдалар. Бу ерда гектаридан 87 центнердан кўпроқ дон йиғиштириб олинаётир.

Мирзачўл ва Жиззах даштларида, Зарафшон водийсида, Амударё этакларида ҳам ҳосилни йиғиштириб олиш қизғин бормоқда. Давлат омборларига ҳозирнинг ўзидаёқ 900 минг тоннадан ортиқроқ маккажўхори дони топширилди. Водийлар ва воҳаларда моторларнинг гуриллаши тинмайди. 1300 ўрим-йиғим-транспорт отряди икки сменада ишлаётир. Мақсад битта — ўрим-йиғимни тезроқ тамомлашдан иборат.

Шу билан бирга айрим областлар ва районларда ўрим-йиғим секин бормоқда, техниканинг кучидан тўлиқ фойдаланилмаётир, далаларга олиб кирилган агрегатларнинг кўпчилик қисми яхши созланмаган. Бунинг устига техника тарқоқ ҳолда, майда-майда группаларда ишламоқда. Бу эса машиналар иш унуми пастлигининг сабабларидан бирйдир.

Фарғона областидаги кўпгина хўжаликларда маккажўхори қўлда йиғиштириб олинаётир, шунинг учун ҳам область қолоқлар қаторида келмоқда. Наманган, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР ҳам ўрим-йиғимни кечга сурмоқда.

Куз фасли деҳқонлардан астойдил ғайрат билан ишлашни талаб этади. Ҳосилни йиғиштириб олиш тугаган, далалар бўшаган жойларда ҳайдов тракторлари, сеялкалар ишлаётир. Ерга яна маккажўхори уруғи экилаётир. Кўпгина районларда маккажўхори униб чиқди. Ўзбекистон маккажўхорикорлари 2 миллион 500 минг тонна ғалла, шу жумладан 1 миллион 200 минг тонна маккажўхори дони етиштирамиз, деб Ватанга берган сўзларининг устидан шараф билан чиқиш учун резервларни ишга солмоқдалар.

И. МУҚИМОВ,
(«Правда» мухбири).
Ўзбекистон ССР.
(«Правда», 26 сентябрь).

МЕЛИОРАТОРЛАР ҒАЙРАТИ

Республикада мелиорация икки ойлиги ўтмоқда. Колхозлар ва совхозлар мўлжалланган иш ҳажмини муддатидан бир ҳафта илгари бажардилар: 1145 километр масофадаги хўжаликлараро коллектор шохобчаси тозаланди ва 7 миллион 846 минг кубометр ҳажмдаги ишлар бажарилди. Ана шу вақт мобайнида сув хўжалиги объектларида 505 тупроқ тўсиғи бузилдики, бу суғориладиган далалардан минераллашган зовур сувларининг оқишини жиддий яхшилаш имкониятини берди. Ер қазийдиган техниканинг катта парки кучидан тўла-тўкис фойдаланилмоқда.

Амалга оширилган бу ишлар ер массивларидаги сизот сувлари сатҳини пасайтириш имконини берди. 1386 та вертикал дренаж ёрдамида суғориладиган ерлардан 248 миллион кубометр шўр сизот сувлари чиқариб бошқа томонга оқизилди.

Хоразм, Андижон, Сирдарё областларининг мелиораторлари белгиланган топшириқларни ортиғи билан бажардилар. Пахтакор, Дўстлик, Наманган, Поп, Уйчи, Боёвут, Гулистон районларида коллекторлар тез ва сифатли тозаланмоқда, лекин Шеробод, Гагарин, Когон ва Ромитан районларидаги бир қанча хўжаликларда техниканинг кучидан унумли фойдаланилмаётир. Бунинг оқибатида шу жойларда коллектор шохобчаларини тозалаш орқага сурилмоқда.

Икки ойликнинг ўтказилиши — бу келгуси йил кўкламига республика ирригация ва мелиорация системаларини тайёрлаш соҳасидаги комплекс ишларни амалга оширишнинг бошланиши, холос. Бир қанча илғор колхоз ва совхозларда ариқ-зовурларни ва коллектор-дренаж системасини кузқиш чоғида ремонт қилиш юзасидан тадбирлар ҳозирдаёқ ишлаб чиқилди.

Республика мелиораторлари каналларни, дренаж шохобчаларини тозалаб, сув омборларида сув тўплаш соҳасида катта ишларни бажаришлари ва гидротехника иншоотлари, насос станциялари, алоқа ҳамда электр узатиш линияларини ремонт қилишлари керак.

(ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК ВА ИШЧИЛАР БИРДАМЛИГИ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Осиё ва Тинч океан ҳавзаси мамлакатлари полиграфчилари касаба союзларининг биринчи маслаҳат конференцияси 27 сентябрь куни Тошкентда ўз ишини тамомлади.

Конференция қатнашчилари полиграфия саноати меҳнаткашларининг аҳволи тўғрисида, касаба союзларининг фаолияти ва вазифалари ҳақида фикрлашиб олдилар. Бир қанча мамлакатлар касаба союзларининг намояндалари шу масалалар юзасидан ахборот бердилар.

Совет полигрфчиларининг меҳнат ва турмуш шароитлари тўғрисидаги, СССР Конституцияси ва иттифоқдош республикаларнинг Конституциялари гарантиялаган ва ҳар бир касаба союз ташкилоти фаолиятида амалда рўёбга чиқарилаётган кенг ҳуқуқлар ҳақидаги ахборотлар чет мамлакатлар касаба союз ташкилотларининг вакилларида зўр қизиқиш туғдирди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси коллективининг кундалик ишлари ана шу ахборотлар учун яққол кўргазма бўлди. Конференция иштирокчилари шу коллективнинг кундалик ишлари билан мажлислар ўртасидаги танаффус вақтларида танишдилар.

Қабул қилинган ахборотда полиграфчилар ўз маҳсулотининг тинчлик ишига, халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилишига эришишлари лозимлиги таъкидлаб ўтилган.

Ахборотда айтиладики, Тошкент учрашуви дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди, полиграфия саноати меҳнаткашларининг социал-иқтисодий аҳволини яхшилаш, уларнинг касаба союз ҳуқуқларини таъминлаш, касаба союз ҳаракати бирлигини ва ишчилар бирдамлигини мустаҳкамлаш учун кураш руҳи билан суғорилган эди.

(ЎзТАГ).

САМАРҚАНД МЕҲМОНЛАРНИ КУТМОҚДА

Самарқандда 3 октябрдан 6 октябргача бўладиган халқаро анжуман иштирокчилари Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари анъанавий музикасини ривожлантириш проблемаларини муҳокама қиладилар.

СССР Миллий музика комитети томонидан Халқаро музика кенгаши ёрдамида уюштирилаётган бундай учрашув биринчи марта ўтказилади. СССР Композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари Т. Хренников Бутуниттифоқ композиторлар уйида 26 сентябрь куни бўлиб ўтган матбуот конференциясида шуларни маълум қилди.

Қарийб йигирма мамлакат намояндалари тўпланадиган учрашув программасида илмий конференциялар ва мунозаралар, Шарқ анъанавий музика концертлари, совет ва чет эллик ижрочиларнинг чиқишлари бор. Чет эллик меҳмонлар ўз ижодиётида халқ анъаналаридан муваффақиятли фойдаланаётган Қозоғистон, Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари совет композиторларининг тажрибаси билан танишадилар. (ТАСС).

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-31»:

ПРОГРАММАГА МУВОФИҚ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 27 сентябрь. (ТАСС). Владимир Коваленок билан Александр Иванченков Ер атрофидаги космик фазода 104 кундан буён ишламоқдалар.

Бугун «Салют-6» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг экипажи атроф-муҳитни ўрганиш программаси доирасида тадқиқотлар бажаришни давом эттирмоқда. Жумладан, орбитал комплекс Помир устидан учиб ўтаётган вақтда космонавтлар гляциологларнинг илтимосларига кўра қор қатлами ва музликларни кузатдилар.

26 ва 27 сентябрь кунлари экипаж бортдаги субмиллиметрли БСТ-1М телескопи ёрдамида Ер атмосфераси субмиллиметрли нурланишини бир неча марта ўлчаб кўрди. Бу экспериментлар Ер тропосферасидаги актив локал областлар тўғрисидаги маълумотларни олиш мақсадида бажарилди.

Телеметрик ахборот маълумотларига кўра, «Салют-6» станцияси билан «Союз-31» кемаси ичидаги системалар нормал ишламоқда. Комплекс хоналаридаги микроиқлим параметрлари қуйидагича: ҳарорат —19 градус цельсий, босим — симоб устунининг 780 миллиметрига тенг.

Владимир Коваленок билан Александр Иванченков ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ОЛИМЛАР— ТОШКЕНТ МЕҲМОНИ

«Биоорганик химия ва молекуляр биология истиқболлари» мавзуига бағишлаб мамлакатимизда ўтказилаётган симпозиумнинг қатнашчилари — совет ва чет эллик олимлар 27 сентябрь куни Тошкентга келишди. Бу ваколатли илмий анжуман Назарий ва амалий химия иттифоқи билан Биохимия халқаро иттифоқининг раҳбарлигида ўтказилмоқда. Йигирмадан кўпроқ мамлакатдан келган етакчи тадқиқотчилар Ўзбекистон пойтахтидаги мажлисларда ҳаётнинг физик-химик асослари билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қилишни давом эттирадилар, симпозиум программасида кўзда тутилган илмий мунозарада иштирок этадилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти В. И. Ленин тўла асарлар тўплами бешинчи нашрининг 39-томини ўзбек тилида босиб чиқарди.

Томни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг филиали — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти нашрга тайёрлаган ва Тошкент полиграфия комбинатида чоп этилган. (ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокуда сўзлаган нутқи жаҳон жамоатчилиги ва матбуотининг эътиборини ўзига ғоят жалб этди. Матбуот нутқни муҳокама қилиб ва шарҳлаб, таъкидлайдики, нутқда ўз ифодасини топган қоидалар — Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг чуқур тинчликсеварлиги, конструктивлиги ва принципиаллигини кўрсатувчи янги ёрқин ва ишонарли далилдир. Бу сиёсат СССР, бошқа социалистик мамлакатлар халқларининг, бутун инсониятнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

БУТУН ПЛАНЕТА МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Тинчлик учун сабот билан кураш олиб бориш, деб ёзади Польшада чиқадиган «Трибуна люду» газетаси, социалистик жамиятнинг табиатидан келиб чиқади. Халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш — ана шу жамиятнинг олий мақсадидир. Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун қўлидан келган ҳамма ишларни қилиш — социалистик ташқи сиёсатнинг туб вазифасидир. Халқаро муносабатлар мураккаб бир даврда СССР нинг ташқи сиёсати барча халқлар олдида тинчлик, озодлик ва тараққиётни таъминлашнинг муттасил омили сифатида яна намоён бўлмоқда.

Болгариянинг «Земеделско знаме» газетаси Л. И. Брежневнинг нутқини шарҳлаб қуйидагиларни таъкидлайди: тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун, қуролланиш пойгасининг тўхтатилиши учун кураш Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг — аниқ-равшан, принципиал, изчил сиёсатнинг асосий мақсадидир. Инсониятнинг тинч орзу-умидларини амалга ошириш гарови бўлиб хизмат қилаётган ана шу ўзгармас мақсад Л. И. Брежневнинг ёрқин нутқида яна бир бор таъкидлаб ўтилди. Совет раҳбарининг Озарбайжон пойтахтида сўзлаган нутқи — Октябрь Ватанининг барча халқларнинг бугунги ва эртанги тинч кунини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга бўлган қатъий иродасини тасдиқловчи ғоят муҳим ҳужжатдир.

Қардош социалистик мамлакатлар ҳамдўстлиги олдида янги катта истиқболлар очилаётган ҳозирги пайтда, деб уқтириб ўтади Монголиянинг «Унэн» газетаси, улар ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларни янада ривожлантириш ғоят катта аҳамият касб этади. Л. И. Брежневнинг анъана бўлиб қолган қардош социалистик давлатлар раҳбарлари билан Қримда ўтказган учрашувлари ана шундай алоқаларни мустаҳкамлашда, баҳамжиҳат йўлни ишлаб чиқишда ниҳоятда муҳим аҳамиятга эгадир. Монгол халқи ғоят чуқур хурсандчилик ҳисларига тўлиб таъкидлайдики, қардош мамлакатларнинг Совет Иттифоқи билан ҳар томонлама ҳамкорлиги социалистик ҳамдўстлик доираларида социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишнинг муҳим омилидир.

(ТАСС).

БМТ Бош Ассамблеясининг XXXIII сессиясида А. А. ГРОМИКО НУТҚИ

НЬЮ-ЙОРК, 26 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бугун БМТ Бош Ассамблеясининг XXXIII сессияси ялпи мажлисида нутқ сўзлади.

Совет Иттифоқининг вакиллари, деди А. А. Громико, халқаро анжуманларда халқимиз номидан, совет жамияти сиёсий системасининг ўзаги бўлмиш Коммунистик партия номидан сўзга чиққанларида ҳамиша тинчлик мавзуига катта эътибор бериб келмоқдалар ва эътибор бераверадилар. Совет давлатининг Асосий Қонуни, унинг янги Конституциясида қуйидагилар белгилаб ўтилган: «СССР ленинча тинчлик сиёсатини оғишмай амалга оширади, халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш ва кенг халқаро ҳамкорлик учун курашади».

Биз бу сиёсатни дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан бирга амалга ошириб келмоқдамиз. Леонид Ильич Брежневнинг яқинда Қримда қардош партиялар ва давлатларнинг раҳбарлари билан ўтказган учрашувлари социалистик ҳамдўстлик тинчлик, кескинликни юмшатиш, халқаро ҳамкорлик йўлига қатъий амал қилаётганлигини янада зўр куч билан намойиш қилди.

Аммо бошқа бир нарсани ҳам инкор қилиш соддадиллик бўлур эди. Социалистик давлатларнинг куч-ғайратини бошқа мамлакатлар қўллаб-қувватламаганида тинчлик мустаҳкам бўлмайди, кескинликни юмшатиш ишончли бўлмайди. Бу эса социал системалардаги тафовутларга қарамай, низоли масалаларни музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этишга шай бўлиб туришни, бир томонлама устунликларга эга бўлиш учун ҳаракат қилмасликни кўзда тутади.

А. А. Громико жумладан, Европадаги аҳволга тўхталиб, бундай деди: Европа қитъаси мустаҳкам тинчликни шакллантириш сари энг катта йўлни босиб ўтди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг натижалари янги ва сезиларли ўзгариш ясади. Бу натижаларнинг мустаҳкамлигини синаб кўришга уринишлар бўлаётганлиги ҳам сир эмас. Лекин шунга қарамай, кескинликни юмшатиш Европанинг халқаро ҳаётида устун тенденция бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Европа эндиликда бамисоли шундай босқичга эришдики, бу босқичда кескинликни юмшатиш муҳолифларининг воқеалар боришини орқага буриб юборишлари жуда ҳам енгил иш эмас.

Сўнгра А. А. Громико қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: уч қитъа туташган жойда бир вақтлар Болқон деб аталган район жойлашган, бу районни «жуда хатарли жой» деб аташ ҳам мумкин. Бу — Яқин Шарқдир. Бирон киши Яқин Шарқдаги вазият янги портлаш хавфини туғдирмайди, деб айтишга журъат қилолмаса керак.

Хусусан кейинги вақтларда тўпланган бутун тажриба шуни кўрсатадики, бевосита манфаатдор бўлган барча томонларнинг биргаликда ҳаракат қилишлари негизидагина Яқин Шарқ можаросини кенг кўламда ва кескин равишда бартараф қилиш мумкин. Араблар ҳисобига тузиладиган сепарат битимлар диққат-эътиборни проблемани ҳал этишдан четга тортиб келди ва четга тортаверади, холос.

Яқинда Кэмп-Дэвидда ўтказилган уч томонлама учрашувда тузилган аҳдномалар худди шундай характерга эгадир. Воқеаларга реал кўз билан қараганда, бу аҳдномалар, даъво қилинганидек, Яқин Шарқ проблемасини ҳал этишни яқинлаштиради, деб ҳисоблашга ҳеч қандай асос йўқ. Бунинг аксича, гап арабларга қарши қўйилган ва кечиктириб бўлмайдиган ана шу программани адолатли тарзда ҳал этишни қийинлаштирадиган янги қадам тўғрисида боряпти. Шу боисдан сунъий, ясама оптимизм ҳеч кимни чалғита олмайди.

А. А. Громико Осиёдаги вазиятнинг ривожи тўғрисида гапириб, жумладан, бундай деди: Осиё мамлакатлари ўртасида можаро, сурбетларча тазйиқ ўтказиш ва ички ишларга аралашиш (бундай аралашиш яқиндагина қуролли интервенцияларга бориб етган эди), Осиё давлатларини бир-бирларига қарши гиж-гижлаш йўлидаги уринишлар ўрнига мустаҳкам тинчлик келиши лозим эканлигини тушуниш етилиб бормоқда.

Шу нуқтаи назардан олиб қараганда, агрессорларни ўз еридан ҳайдаб чиқарган ва тинчликсеварлик сиёсатини ўтказаётган бирлашган Вьетнамнинг вужудга келганлиги жуда катта аҳамиятга эгадир. Кўп йиллик ва даҳшатли урушнинг ҳамма машаққатларига қаҳрамонона бардош берган Вьетнам Социалистик Республикаси эндиликда ўз суверенитетини мардона ҳимоя қилмоқда. Совет Иттифоқи БМТ минбаридан туриб, Вьетнам билан бирдамлигини, унга нисбатан гегемончилик даъволари қилишга йўл қўйиш мумкин эмаслигини яна бир марта изҳор этади.

Сўнгра совет делегациясининг бошлиғи айтдики, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, қуролсизланиш барча мамлакатлар ва барча халқларга тааллуқли бўлган энг катта, энг муҳим проблема, том маъноси билан жаҳон миқёсидаги проблемадир.

Ҳозирги пайтда қуролланиш соҳасида тахминан тенглик вужудга келди. Ғарб арбоблари ҳам буни эътироф қилмоқдалар. Совет Иттифоқи ана шу нисбатни ўз фойдасига ўзгартириш ниятида эмас. Биз буни яна таъкидлаб ўтамиз. Бундан ташқари, биз ҳарбий мухолифлик даражасини пасайтиришни, яъни қурол-яроғлар ва қуролли кучларнинг миқдор ва сифат параметрларини камайтирган ҳолда барча мамлакатларнинг ва ҳар бир мамлакатнинг хавфсизлигини таъминлашни таклиф этдик ва таклиф этмоқдамиз.

Л. И. Брежнев жуда ҳам ҳаққонийлик билан таъкидлаб ўтганидек, «Совет Иттифоқи қурол-яроғларнинг ҳар қандай турларини ва аввало оммавий қирғин қуролини бошқа давлатлар билан келишиб туриб ўзаро асосда чеклашга, тақиқлашга, сўнгра эса аслаҳахоналардан олиб ташлашга доимо тайёр бўлиб турибди».

Конкрет жиҳатдан олиб қараганда Совет Иттифоқи кенг тадбирлар комплексини муҳокама қилишга даъват этди. Ядро қуролининг ҳамма турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш, ялпи қирғин қуролининг бошқа ҳамма турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва тақиқлаш, жуда катта вайронгарчилик келтирувчи оддий қурол-яроғларнинг янги турларини вужудга келтиришни тўхтатиш, Хавфсизлик Кенгашига доимий аъзо бўлган давлатларнинг, шунингдек ҳарбий битимлар туфайли улар билан боғланган мамлакатларнинг армияларини кенгайтириш ва оддий қурол-яроғларини кўпайтиришдан воз кечиш ана шундай тадбирлардандир.

Ядро қуроли пойгаси тинчликка энг кўп хавф туғдирмоқда. Бинобарин ядро қуролидан воз кечиш асосий ўринни олиши керак.

Совет Иттифоқининг конкрет таклифлари халқларни ядро уруши хавфидан тамомила халос этиш мақсадига хизмат қилади. Биз ҳозирги кунда ҳам шунга катта эътибор бермоқдамиз. Бунда гап биринчидан, ядро қуроли бўлмаган давлатлар хавфсизлигининг гарантияларини мустаҳкамлаш ҳақида ва иккинчидан, ядро қуролига ҳозир эга бўлмаган давлатлар чегарасида бу қуролни жойлаштирмаслик тўғрисида боряпти.

Ядро қуроли бўлмаган давлатларни уларга қарши ядро қуроли ишлатилишидан халос қилиш проблемасини энг самарали усул билан ҳал этиш даркор бўлар экан, ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг ўзаро келишиб олинган гарантиялари талаб этилади, кўп томонлама аҳдлашиб олиш талаб этилади. Айни бир вақтда бу ёппасига ҳамма томонлама наф келтирган бўлур эди, чунки ядро можаросининг пайдо бўлиш хавфи камайган бўлур эди, жаҳондаги умумий муҳит яхшиланган бўлур эди.

Совет Иттифоқи буларнинг ҳаммасини эътиборга олиб «Ядро қуроли бўлмаган давлатлар хавфсизлигининг гарантияларини мустаҳкамлаш ҳақида халқаро конвенция тузиш тўғрисида»ги масалани муҳим ва зарур масала сифатида шу сессиянинг кун тартибига киритишни таклиф этди. Биз бу масалани дарҳол амалий тарзда ҳал қилишга интилиб, бундай конвенциянинг лойиҳасини ҳам тақдим этдик.

Ялпи қирғин қуролининг янги турлари ва янги системаларини вужудга келтиришга йўл қўймаслик зарур эканлиги тобора аён бўлиб қолмоқда.

Бу гап, аввало, нейтрон бомбаси каби энг ваҳшиёна қуролга тааллуқлидир. Нейтрон қуролини ишлаб чиқариш, тўплаш ва жойлаштириш планлари реал бир нарса бўлиб қолганида вазият жуда ҳам хатарли бўлиб қолур эди. Тинчлик манфаатлари ана шу планлардан қатъиян воз кечишни талаб этади.

Қуролсизланиш ҳақида гап борадиган ҳамма жойда бизнинг йўлимиз шу музокараларнинг конкрет натижаларига эришиш йўлидир. Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги Совет—Америка музокараларини тез орада тугаллаш алоҳида аҳамиятга эгадир. Проблеманинг моҳияти шундан иборатки, қурол-яроғларнинг энг хатарли ва энг кўп вайронгарчилик келтирувчи турларини ишлаб чиқаришга чегара қўйиш ва шундан кейин уларнинг даражасини анча пасайтириш тўғрисида музокаралар олиб боришга ўтиш керак.

АҚШнинг ана шу жуда муҳим масала борасидаги сиёсатида зийрак ва оқилона йўл тутилиши ғалаба қозонади, деб умид билдиришни истаймиз, чунки янги битим Совет Иттифоқига ҳам, АҚШга ҳам, умуман бутун жаҳонга ҳам бир хил даражада зарурдир.

Кейинги вақтларда ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисида СССР, АҚШ ва Буюк Британия ўртасида олиб борилаётган музокараларда муайян силжишга эришилди. Тайёрланаётган шартнома ҳар қандай муҳитда ядро қуролини синаб кўриш учун ҳар қандай тарзда портлашни тақиқлаши лозимлиги тўғрисида келишиб олинди. Музокараларни муваффақиятли тугаллаш жуда ҳам муҳимдир. Музокараларда қатнашувчи бошқа томонлар нима учундир бу масалани пайсалга солмоқдалар.

Қуролсизланиш проблемаси муносабати билан кўп мамлакатларнинг иқтисодий тараққиётига доир проблемалар ғоят кескин тарзда қўйилганлигини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. БМТнинг маълумотларига қараганда, бутун инсониятнинг учдан бир қисмидан кўпроғи энг оддий медицина ёрдамидан маҳрум этилганлигини, 700 миллионга яқин киши эса доим тўйиб овқат емаётганлигини айтиш кифоядир.

Совет Иттифоқи ҳарбий бюджетларни, аввало Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзоси бўлган давлатларнинг ҳарбий бюджетларини муайян миқдорда қисқартиришни, тежалган маблағларнинг бир қисмини эса ривожланаётган мамлакатларга кўмаклашиш учун ажратиб беришни кўпдан буён таклиф этиб келмоқда. Бу жуда катта аҳамиятга молик улкан қадам бўлур эди. Бизга ҳарбий бюджетларни қисқартиришдан олдин уларни ўрганиш билан шуғулланиш керак, деб жавоб берадилар.

Шу тариқа, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш проблемаси қайси жиҳатдан олиб кўрилмасин, Совет Иттифоқи тегишли халқаро аҳдномалар тузиш йўлини қидириб топишга тайёрдир. Биз шу хусусда конкрет таклифлар киритдик. Биз бошқа давлатларнинг ана шу тарихий вазифани ҳал этишга қаратилган таклифларини ҳам кўриб чиқишга тайёрмиз, албатта.

Совет ташқи сиёсатининг тинчликка, кескинликни юмшатишга, қуролсизланишга қаратилган йўли, деб таъкидлади А. А. Громико, қатъий йўлдир. Бу йўл бутун совет халқининг хоҳиш-иродасини ифода этади, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси съездларининг принципиал йўл-йўриқларини амалга оширади.

Туркиядаги маҳаллий юк ташувчилар — ҳаммолларнинг меҳнати жуда ҳам оғир. Улар кун кечириш учун эртадан то кечқурунгача тиним билишмайди. Иш излаб юрган ҳаммоллар ҳар қандай оғир юмушни ҳам бажаришга рози бўляптилар. Чунки 42 миллион аҳолиси бўлган бу мамлакатда ишсизлар қарийб 4 миллион кишини ташкил этади. Суратда: «Омади юришган» ҳаммол.

ТХА—ТАСС фотоси.

ҲАЛОКАТГА МАҲКУМ ЭТИЛГАНЛАР

Родезия маъмурлари «хавфсизлик кучларининг ҳаракатини енгиллаштириш» учун бир қанча районларда ҳарбий ҳолат жорий этилганлигини эълон қилдилар. Шу тариқа, жазо отрядлари қонунга хилоф равишда қишлоқларга ўт қўйиш, уларнинг тинч аҳолисини «партизанларга ёрдам бериш»да айблаб отиб ташлаш учун бемалол ҳаракат қилиш имкониятига эга бўладилар. Мамлакатнинг шимолида ва шимоли-шарқида аҳоли ватанпарварлар курашини жуда кенг кўламда қўллаб-қувватламоқда. Ирқчи маъмурлар эълон қилинган репрессия тадбирларини ана шу районларда амалга оширадилар.

Родезия ҳарбийлари бу ерда жорий этилган ҳарбий ҳолатдан қўшни мустақил давлатларга қарши, шу жумладан Мозамбикка қарши янги қуролли иғвогарликларни тайёрлаш ва амалга ошириш учун фойдаланишни ҳам планлаштирмоқдалар. Мозамбик яқиндагина Солсбери режими агрессиясининг яна қурбони бўлиб қолди.

Солсберининг ғайри қонуний маъмурлари ўзлари эълон қилган янги «қаттиқ йўл» доирасида мамлакат ичкарисида репрессияларни кучайтирмоқдалар ва ватанпарварларни қўллаб-қувватлаётган қўшни давлатларнинг ерига бостириб кирмоқдалар. Ана шу «қаттиқ йўл»га мувофиқ мамлакатда деярли қамал ҳолати жорий этилди, кўп кишилар қамоққа олинмоқда, ҳозирги ирқчи-қўғирчоқ режимига қарши ва унинг «ички тартиб» планини амалга ошириш йўлидаги уринишларига қарши чиқаётган африкаликларнинг барча ташкилотлари тақиқланди. Ана шу ваҳшиёна тадбирларнинг ҳаммаси янги мустамлакачиларнинг режалари барбод бўлганлигини, ирқчилар курашаётган африкаликлар кўпчилигининг авангарди бўлмиш Зимбабве ватанпарварлар фронтининг қудрати ва таъсири ўсиб бораётганлигидан хавфсираётганлигини исбот этувчи яна бир далилдир.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ПРАГА.** Социалистик Чехословакияда шу йили халқ соғлиғини сақлаш эҳтиёжларига салкам 20 миллиард крон сарф қилинади. Бу маблағлар меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатиш системасини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга мўлжаллачган. Ҳозирги вақтда республикадаги касалхоналар, поликлиникалар ва санаторияларда 300 мингдан зиёд медицина ходими ишлаб турибди.

● **ЛОНДОН.** Бу йил инглизларнинг озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб олиш учун қилгач харажатлари ўрта ҳисобда қарийб 7 процент ортди. Қишлоқ хўжалик министрлигининг бу ерда эълон қилган докладида шу ҳақда гапирилади. Гўшт ва сут маҳсулотлари жуда ҳам қимматлашиб кетди.

(ТАСС).

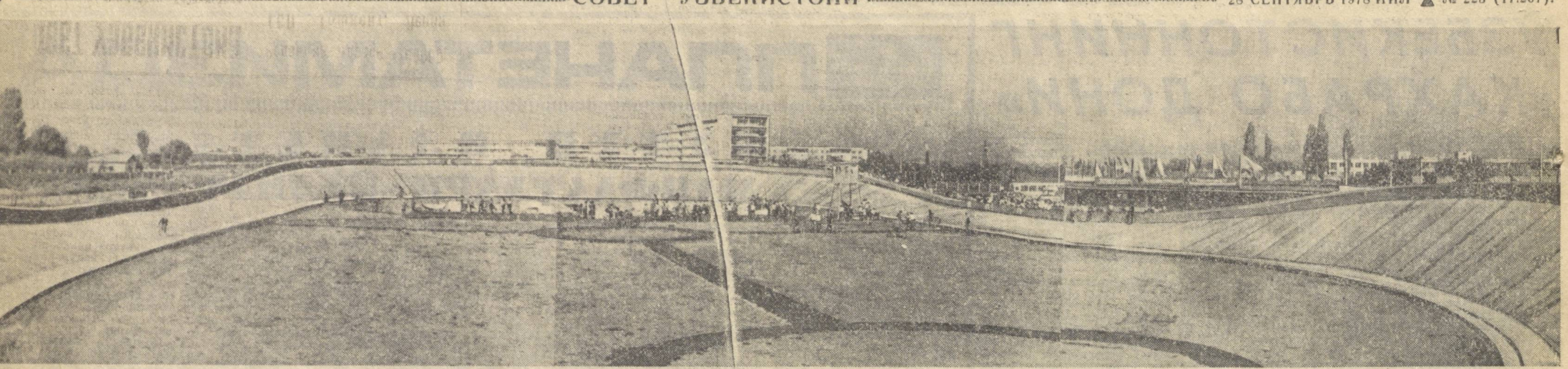

Янги қаҳрамонлар

КАМОЛОТ ЙЎЛИ

Шаҳри азим Тошкентда, қолаверса Ўзбекистонда ҳунар-техника билим юртлари кўп. Ҳунар ўрганаман деган йигит-қизлар ҳам. Ўтган йили ёзда 63-ўрта ҳунар-техника билим юрти директори Рихситилла Ҳусанов билан суҳбатлашиб қолдик. Гап мавзуи айланиб шу илм даргоҳининг талабалари, бу ердан катта ҳаётга парвоз қилган ёшлар, уларнинг тақдирига бориб тақалди.

— Оташнафас шоир Ғафур Ғуломнинг хўп топиб айтган гапи бор: тақдирин қўл билан яратур одам... — Ҳусанов бироз жимиб қолди. — Дарҳақиқат, тақдир деган нарса ҳар кимнинг ўзига боғлиқ. Бирон касбга меҳр қўйиб, ишингдан мамнунмисан — оламда сендан бахтиёри йўқ. Шундай бўлмаса-чи? Унда ҳаётда ўз ўрнингни тополмабсан...

...Мамлакат ўқитувчиларининг анжумани Катта Кремль саройида ўтаётган кунлар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга лойик кўрилган бир гуруҳ маорифчилар рўйхатида Рихситилла аканинг номини ўқиганда ана шу суҳбат ёдга тушди.

Баъзи одамлар табиатан танти бўлади. Ҳеч қачон ўзига енгил иш қидирмайди. Рихситилла Ҳусанов ана шундайлардан. Бу фазилат унга отамерос дейишганича бор. Бобоси Файзи Усмонов дутовчилар Қизил Туркистонни Совет Россияси билан боғловчи темир йўлни бузиб ташлаганда уни тиклаш ишида актив қатнашган бўлса, отаси Тошкент трамвай депоси ишчиси эди.

Слесарлик касбига ишқи тушган Рихситилла уруш арафасида фабрика-завод билим юрти (ФЗУ)га ўқишга кирди. Ўспирин йигит авжи кучга тўлган кезлари «зангори кема» ясаб пахтакор меҳнатини енгиллаштириш орзусида эди. Йўқ, бўлмади. Уруш бошланиб жанговар техника, қурол-яроғ ясаш билан шуғулланишга тўғри келди. Фронтга кетган каттalар ўрнини эгаллаган ёшларга ҳунар ўргатиш, тарбиялашдек мураккаб ва оғир иш бошқалар қатори Рихситилла Ҳусанов зиммасига тушди. У ФЗУда ишлаб чиқариш таълими мастери бўлиб ишлай бошлади.

Шу-шу ҳунар-техника таълими системасига бир умрга боғланиб қолди. Аввал оддий, кейин катта мастер бўлиб ишлади, директор бўлди. Иш учун жонини ҳам аямасди. Ҳамкасблари уни худди ана шу фазилати учун жуда ҳурмат қилишарди. Ҳаққонийлиги, меҳрибонлиги, ташкилотчилигидан обрў топди, номи эл-юрт оғзига тушди.

1966 йил. Тошкент зилзиласининг дами қирқилмаган пайтлар. Янги қурилишга ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртига раҳбарлик масаласи кўтарилганда Рихситилла Ҳусановнинг номи биринчи бўлиб кўрсатилди.

У 63-ҳунар-техника билим юртида иш бошлаганида биргина ўқиш корпусию ҳали чала битган ётоқхона бор эди, холос. Ишлаб чиқариш устахоналари, асбоб-ускуналар ва ўқув қўлланмаларининг ҳаммаси рисоладагидек бунёд этилгунча озмунча машаққат чекмади. Унинг фазилати ва бахти шундаки, одамлар билан тез тил топишиб ишлаб кетишни яхши билади. Ўша кезлардаги сарсонгарчилик кунлар, ҳаловатсиз тунлар беҳуда кетмади. Ҳозир билим юрти ям-яшил боғдаги саройга ўхшайди. Чилонзорнинг кўрки бўлиб қолган бу билим юрти 6,5 гектар майдонни ишғол қилади. Бу ерда ўқиш ва ҳунар эгаллаш учун барча имконият яратилган. Соя-салқин боғда 17 хил гул чаман бўлиб очилиб ётибди. Қарийб минг туп дарахт, чиройли қилиб таралган ток боғ кўркига кўрк қўшмоқда.

Кейинги йилларда Иттифоқимизнинг турли чеккаларидан бу ерга тажриба ўрганганi тез-тез келиб туришади. Яқинда билим юрти базасида қурилиш бўйича ҳунар-техника билим юртлари директорларининг Бутуниттифоқ кенгаши ўтказилди. Буларнинг ҳаммаси бежиз эмас, албатта. 63-билим юрти биринчилар қатори ўрта таълимга ўтказилди. Унга ҳар йили 1800 нафарга яқин йигит-қиз қабул қилинмоқда. Энг сўнгги техника, асбоб-ускуналар билан жиҳозланган кабинет ва лабораториялар, электрон машиналар таълим ва тарбиянинг юксак савияда бўлишига ёрдам бермоқда.

— Аввалига қурувчилар тарбияланадиган билим юртига буларнинг нима кераги бор деганлар ҳам бўлди, — деди биз билан суҳбатда ўқув-ишлаб чиқариш бўйича директор ўринбосари Р. Анорматов. — Лекин Рихситилла ака узоқни кўзлаган экан. Унинг ҳозирнинг ўзида конструкция узелларини пайвандчи математикасиз туташтира олмайди, шундай экан, ўн йиллардан кейин нима бўлади, деган сўзлари тўғри бўлиб чиқди. Ҳозир билим юртимизни битириб чиққанларни ҳамма ерда жон-жон деб кутиб олишади. Ахир замонавий қурилишнинг талаблари асосида таҳсил кўрган мутахассис ҳамма ерда ҳам керак-да. Шунинг учун мана бундай раҳматномалар «ёғилиб» келмоқда.

Анорматов билим юртини битириб кетганлар ишлаётган ташкилотлардан келган бир даста миннатдорчилик хатларини кўрсатди.

Олимлар ўртасида отадан болага у ёки бу фазилат ўтадими, деган баҳс бор. Бунисини билмадик. Аммо мураббийдан шогирдга фазилат ўтиши шубҳасиз. 63-ҳунар-техника билим юрти талабалари хусусида нимаики дейилса, яхши фазилатлар таъкидланса, буларда мураббий Ҳусановнинг ҳам маълум ҳиссаси бор дейиш мумкин. Унинг ҳамкасблари, у бош бўлган коллектив қурувчилар тарбиялаб етиштиришда жуда катта муваффақиятларга эришганлиги боиси ҳам шунда.

Рихситилла акани маҳаллада ҳам жуда ҳурмат қилишади. У каттаю кичикнинг хурсандчилигига шерик, оғир кунларида эса дардкаш.

Ватанимизнинг олий мукофоти билан тақдирланганлиги ҳақидаги хабар унинг бутун шогирдлари, ҳамкасблари, ёру дўстлари томонидан шодхуррамлик билан кутиб олинди. Озмунча, табрик телеграммалари, хат ва қутловлар олмади. Сирасини айтганда, шогирдлари ҳам оз эмас-да. Биргина шу билим юртида ўтган ўн бир йил ичида 5,5 мингдан ортиқ малакали бўёқчи, дурадгор, электр-газ пайвандчи, ганч ўймакори ва қурилиш учун зарур бошқа касбдаги бинокорлар етишиб чиқди. Уларнинг аксарияти янги Тошкентни тиклашда, метро қурилишида жонбозлик кўрсатиб ишламоқда. Демак, мураббий ҳаракати, таълим ва ўгитлари беҳуда кетмабди. Республикамиз ҳунар-техника таълими системаси ходимлари орасида биринчилар қатори юксак мукофот олган Рихситилла Ҳусанов ўзининг бу бахтини, ютуғини меҳнатдан топди. Ёшларни ҳам ана шундай меҳнатга ҳозирламоқда.

В. СТАХОВСКИЙ, Х. КАЗАКОВ.

СУВ ТЎПИ:

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БАҲСДА

Шонли Ленин комсомолининг 60 йиллик юбилейига бағишлаб ўтказилаётган мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ Спартакиадаси охирлаб қолди. Ёшлар ҳал қилувчи баҳсларда фахрли ўринларни эгаллаб, ўз командалари мавқеини янада мустаҳкамлашга интилмоқдалар. Бугун баскетбол, ватерпол, волейбол ҳамда шахмат бўйича финал мусобақалари давом эттирилади. Спорт гимнастикаси бўйича ўсмирлар ўртасида эркин программали чиқишлар қилинади. «Юбилей» спорт саройида эса дзю-до кураши бўйича беллашувлар бошланади. Чирчиқдаги мерганлик майдонида нишонга олиш мусобақалари ўтказилади.

Ўқувчилар ўртасида «Олимпиадачилар орамизда» шиори остида ўтказилаётган кўпгина мусобақалар қатори ватерполчилар баҳси ҳам мухлисларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Митрофанов номли сув спорти саройида республикамиз терма командаси Украина, Белоруссия, Ленинград ва Туркманистон ватерполчилари билан саралаш учрашувини ўтказди. Финал баҳсларига бериладиган қўш йўлланмадан бирини олишга астойдил ҳаракат қилган вакилларимиз учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказдилар. Ленинград командаси билан бўлган биринчи учрашувда ватерполчиларимиз 12:4 ҳисобида муваффақият қозондилар.

Группа ғолиблиги учун ўтказилган иккинчи ўйинда эса ўзбекистонликлар Туркманистон терма командасини қабул қилдилар. Учрашувнинг биринчи бўлимида 3:1 ҳисобида устун келган спортчиларимиз танаффусдан кейин ҳисобни 8:1 га етказишди. Учрашувнинг сўнгги қисми 4:4 бўлди. Шундай қилиб, умумий ҳисобда 12:5 билан ватерполчиларимиз муҳим ғалабани қўлга киритдилар.

— Бўлиб ўтган икки учрашувда, — дейди республика терма командаси тренери, СССР спорт мастери Виктор Харитонов, — ёшларимиз астойдил ҳаракат қилдилар. Қўлга киритилган натижалар ҳам шунга яраша бўлди. Ватерполчиларимизнинг ҳужумкорлигидан мамнунмиз, албатта. Бироқ, ҳимоячиларимиз бир оз қўполликка йўл қўйишяпти. Кучли коллектив билан учрашувда бундай хато команда учун қимматга тушиши мумкин. Навбатдаги учрашувни Украина, Белоруссия коллективлари билан ўтказамиз.

Ватерполчиларимиз устози айтганидай кучли Украина коллективи билан учрашув осон бўлмади. Львов шаҳрида бўлиб ўтган ўқувчилар Спартакиадаси чемпионлари — украиналик ватерполчилар мусобақага пухта ҳозирлик кўришганлигини намойиш этдилар. Қизғин кураш остида ўтган ўйинда ҳисоб томонларнинг тенг куч билан ўйнаганлигини кўрсатди. Томонлар дарвозани олти мартадан ишғол этишга муваффақ бўлдилар. Белоруссия командаси билан ўтказилган сўнгги ўйинда эса вакилларимиз учинчи марта (9:6) муваффақият қозониб, финалга йўлланма олдилар.

Ҳозир ватерполчиларимиз Москва, РСФСР, Қозоғистон, Украина ва Тожикистон терма командалари қатори 1-6 ўринлар учун курашишмоқда. Республикамиз ёш сув тўпи усталари биринчи ҳал қилувчи баҳсни москвалик ватерполчилар билан ўтказиб, 7:4 ҳисобида муваффақият қозондилар. Тожикистон командаси билан ўтказилган иккинчи учрашувда эса, 11:4 ҳисобида устун келдилар. Ўйлаймизки, вакилларимиз совриндор ўринлар учун курашда сусткашликка йўл қўймай, мухлисларни мамнун этадилар.

Ё. АЗИМОВ.

● **ҚЎЛ ТЎПИ.** 1-6 ўринлар учун курашаётган республикамиз қизлар командаси РСФСР коллективи билан ўйинда (15:33) ютқазиб қўйди. Ўсмирларимиз эса украиналиклар билан учрашувда (41:41) очколарни баҳам кўришди.

● **ГИМНАСТИКА.** Спорт гимнастикаси бўйича ўтказилаётган мусобақада ўзбекистонлик Р. Актямов мажбурий программали чиқишларда муваффақиятли иштирок этиб, 53,8 балл тўплади.

СПАРТАКИАДА ОДИМЛАРИ

● **ҚАЙИҚ ҲАЙДАШ.** Киевда байдарка ва каноэда эшкак эшиш баҳсида республикамиз терма командаси тўртинчи ўринни эгаллади. Львовда бўлиб ўтган Спартакиада мусобақаларида эса вакилларимиз тўққизинчи ўрин билан кифояланишган эди.

● **КУРАШ.** Беллашувнинг классик тури бўйича ўтказилган мусобақаларда республикамиз ёш полвонлари фахрли учинчи ўринни эгалладилар. РСФСР ҳамда Москва командалари биринчи ва иккинчи ўринларни банд этишди.

● **ШАХМАТ.** Финал мусобақасида дона сурастган ўзбекистонлик спортчилар навбатдаги учрашувни Москва командаси билан ўтказиб (0:3), имкониятни бой беришди. Беш ўйин кечиктирилган.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● **ЕНГИЛ АТЛЕТИКА.** Токиода жаҳондаги кучли спортчилар иштирокида ўтказилган йирик мусобақада совет енгил атлетикачилари 13 та олтин медални қўлга киритиб, команда ҳисобида муваффақият қозондилар. Совет командаси ғалабасига бу сафар 1500 метрга югурган андижонлик Светлана Ўлмасова ҳам муносиб ҳисса қўшди. Мусобақада Светланага тенг келадиган югурувчи топилмади. У марраgача 4 минуту 10,8 секунд вақт сарфлади.

● **ФУТБОЛ.** Бугун учинчи эшелон — иккинчи лига коллективлари ўртасида навбатдаги тур ўйинлари ўтказилади. Республикамиз коллективлари иштирок этаётган бешинчи зонада бўлиб ўтган учрашувларда эса қуйидаги ҳисоблар қайд қилинган эди: «Металлург» (М) — «Старт» — 0:0, «Текстильщик» — «Динамо» — 1:0, «Сигнал» — «Олға» — 1:0, «Шаҳрихончи» — «Автомобилист» — 5:0, «Строитель» — «Нефтяник» — 2:0, «Янгиер» — «Хива» — 2:0, «Бўстон» — «Амударё» — 3:0, «Орбита» — «Пахтачи» — 3:0, «Актюбинец» — «Металлург» (Ч) — 3:0, «Химик» — «Зарафшон» — 3:2, «Хўжанд» — «Каршистрой» — 3:3.

Республикамиз велосипедчилари ўзларининг трек майдонларига эга бўлдилар. Тошкентдаги спорт базалари мактаб ўқувчилари спартакиадаси мусобақалари билан банд бўлиб турган айни кезларда яна бир йирик спорт объекти фойдаланишга топширилди. «Олимпия» массивида машғулотлар ва мусобақалар ўтказишга мўлжалланган трек майдони қуриб битказилди. Янги трек жаҳон стандарт талабларига жавоб беради. Жами узунлиги 333,3 метрни ташкил этувчи трек ҳалқа йўлида биринчи бўлиб мактаб ўқувчилари ўзаро пойгалашдилар. Суратда: трек майдони.

Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎзТАГ).

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Болалар учун концерт. 10.40 — «Тоғдаги станция». Бадиий фильм. 11.45 — Фильм-концерт 15.00 — «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Киноpрограмма. 15.55 — «Касб билан танишув». 16.25 — Жонажон табиат. 17.15 — «Горчилар, қаердасиз!». 17.45 — Волейбол бўйича жаҳон чемпионати. Эркаклар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Я. Йоало куйлайди». 19.15 — «Бизнинг обзор». 20.00 — Футбол. УЕФА кубоги. «Наполи» (Неаполь) — «Динамо» (Тбилиси) 21.30 — «Вақт». 22.00 — Телевизион фильм. 22.55 — «Катта симфоник оркестр билан бир соат». 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик» 18.45 — «Ҳаётимизнинг Асосий Қонуни». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Наука» программаси. 20.00 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот» 20.50 — Ёшлик таронaлари С. Назирова ва Ҳ. Ҳамидов. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Учовлон». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Қирол Лир». Бадиий фильм. (2-серия). 20.05 — Фильм-концерт. 20.30 — Телевизион фильм. 20.50 — Тошкент янгиликлари. 21.10 — «Рим ҳикоялари». Спектакль.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Дала тонги. Концерт. 9.30 — «Ялла» ва «Наво» ансамблларининг солистлари ижро этадилар. 10.30 — «Саҳий ер». 11.15 — СССР Конституциясининг йиллигига. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — Ем-хашак жамғариш давом этмоқда. 11.30 — Грузин фильмларидан куйлар. 14.00 — Чароғон қишлоқлар. 16.10 — ВЛКСМ 60 йиллигига. 18.30 — Бизнинг меҳрибон шифокорларимиз. 18.40 — «Ёшлик». 19.40 — Қардош коммунистик партияларда. 19.50 — Қўшнайда Ю. Расулов чалади. 20.25 — Татар куйларидан концерт. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Ойдин қўшиқ» (Очерк) 22.30 — Музикали программа. 23.00 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадасининг кундалиги. 23.20 — Дам олиш концерти.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА «ЭКЗОТИК ҲАЙВОНЛАР» ЯНГИ АТТРАКЦИОНИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

ТОШКЕНТ ЦИРКИ АРЕНАСИДА БИРИНЧИ МАРТА

АМЕРИКА БИЗОНИ

Ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Виталий ТИХОНОВ.

Анатолий СТОЙКОВнинг

АФРИКА БЎҒМА ИЛОНИ БИЛАН ОЛИШУВИ

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

44-35-91, 44-35-84 телефонлари бўйича справка олиш мумкин.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/IX да **Афсоналар водийсида** (билетлар сотилган), 29/IX да **Кармен** (билетлар сотилган) 30/IX да **Афсоналар водийсида** (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/IX да **Шаҳзода ва етим қиз**, 29/IX да **Тошкентнинг нозанин маликаси**, 30/IX да **Гулсаҳор қани?**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IX да **Ёдинг билан**, 29/IX да **Чандиқлар**, 30/IX да **Беш кунлик куёв.**

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ

96-АТС АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

28 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТИК ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНГАНИНГИЗДА УЗ ТЕЛЕФОН НОМЕРИНГИЗНИ ТЕРМАНГ.

Тошкент шаҳарлараро телефон станцияси.

●

ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР, КОРХОНАЛАР ВА КОЛХОЗЛАР РАҲБАРЛАРИНИНГ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ БОШ УНИВЕРМАГИ

1978—1979 йилларда

«БК-1500»

КОНДИЦИОНЕРИНИ

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН

СОТАДИ

ГУМ

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги

●

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги

ТОШКЕНТ ЎРТА ҲУНАР-ОШПАЗЛИК БИЛИМ ЮРТИ

1978—1979 ўқув йили учун ОШПАЗЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН ГРУППАГА

ҚЎШИМЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ЁШДАН 22 ЁШГАЧА БЎЛГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ: 8-10 синфни битирганлар учун 3 йил, 10-синфни битирганлар учун 2 йил.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ҳамма ўқувчиларга 32 сўм миқдорида стипендия берилади.

Ўзбекистоннинг шаҳарларидан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, 3x4 см ҳажмидаги 3 та фотосурат, таржимаи ҳоли, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (асли), соғлиги тўғрисидаги справка (286-форма), турар жойидан справка, мактабдан ёки ишлаган жойидан характеристика, шаҳар савдо бўлимидан ёки ошхоналар трестидан йўлланма. Ҳарбий хизматга чақирилувчиларнинг учет гувоҳномаси ёки ҳарбий билети бўлиши шарт.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Оқтепа массиви (13, 29, 32, 34, 36, 48 автобуслар, 4, 9, 15, 19-трамвайларнинг «Оқтепа» бекати).

ҲАЁТ ТАЛАБИ

Жиноятга қарши кураш жамоат тартибини сақлаш органларининггина иши эмас. Ҳозирги кунда жамоат тартибини сақлашда партия ташкилотлари раҳбарлигида бутун жамоатчилик, барча давлат ва жамоат ташкилотлари фаол иштирок этмоқдалар. Бу иш қандай ташкил этилаётганлиги тўғрисида республика Ички ишлар министрлиги жиноий қидирув бошқармаси бошлиғи Жалол ЖАМОЛОВ сўзлаб беради:

КПСС XXV съездида таъкидланганидек, жиноятга қарши курашда, аввало профилактика ишлари, жиноятларнинг келиб чиқишига сабаб бўлувчи омилларни топиш ва уларни йўқ қилиш, ижтимоий бурчга онгли муносабатни тарбиялаш асосий йўналиш бўлиб қолади. Бу вазифаларни ҳал этиш учун милиция ҳазинасидаги чора-тадбирларнинг ўзи етарли эмас. Бу муҳим ишда кенг жамоатчилик, барча давлат ва жамоат ташкилотларининг иштирок этиши зарур.

Шу нарсани айтиб ўтиш керакки, республикамиздаги деярли барча меҳнат коллективлари намунали жамоат тартиби учун социалистик мусобақада қатнашмоқдалар.

Тошкент асбобсозлик заводи тажрибаси тобора кенг ёйилмоқда. Бу ерда республикамизда биринчи бўлиб ҳуқуқ-тартибот бузилишининг олдини олиш совети ишлай бошлади. Ҳозирги кунда бундай советлар Ўзбекистондаги тўрт мингга яқин меҳнат коллективларида иш олиб бормоқда. Бу советларга кўпчилик ҳурматини қозонган коммунистлар, комсомоллар, ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат ветеранлари жалб этилган. Бу советлар маъмурият, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, ўртоқлик суди, мураббийлар совети, ветеранлар совети, хотин-қизлар совети, оила ва мактабга таъсир кўрсатиш совети, ичкиликбозликка қарши кураш совети ва бошқа тартибот бузилишининг олдини олиш ва меҳнат интизомига риоя қилиш бўйича жамоат ташкилотлари кучини ўзида бирлаштирувчи асосий марказ бўлиб қолмоқда.

Гражданларнинг яшаш жойларида эса профилактика ишларини жамоат тартибини сақлаш таянч пунктлари олиб бормоқдалар. Таянч пунктлари ишида уй-жой массивлари, кварталлар аҳолисининг маълум қисми иштирок этмоқда. Педагоглар, врачлар, юристлар, ишчилар, қишлоқ меҳнаткашлари милиция ходимлари билан ҳамкорликда жиноятларнинг келиб чиқишига қарши курашмоқдалар. Таянч пунктлари активлари ўсмирларни тарбиялашга, ёшларнинг дам олишини уюштиришга алоҳида эътибор беряптилар.

Кўплаб гражданлар кўнгилли халқ дружиналари, комсомол оператив отрядлари, штатсиз милиция ходимлари составида жамоат тартибини сақлаш ишида иштирок этмоқдалар. Бу — жиноятларнинг камайишига ижобий таъсир кўрсатаётир. Ўтган йили аввал судланганлар, шунингдек, ўсмирлар орасида жиноятларнинг содир бўлиши бир мунча камайди. Жамоат жойларида маст ҳолда тартиб бузишлар ҳам нисбатан камайди. Жиноятларни очишда ҳам жамоатчилик актив иштирок этмоқда.

Республикамизда профилактика ишлари комплекс планлар асосида ташкил этилмоқда. Улар партия, совет, маъмурий органлар ва жамоат ташкилотларининг тартибот бузилишининг ва жиноятларнинг содир бўлишининг олдини олишда иштирок этишларининг ташкилий формаси ҳисобланади.

Ташкилий форманинг туғилиш тарихи бундай бўлган эди. 1972 йил декабрида Тошкент шаҳар Ленин райони ва пойтахт область Оққўрғон районы партия, совет ва маъмурий органлари ўз районларида ана шундай планларни ишлаб чиқишнинг ташаббускорлари бўлдилар. Бу планларни район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари ўз қарорлари билан маъқулладилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ташаббусни умумлаштириб, область, район, шаҳар партия комитетлари, совет, маъмурий органлар ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда барча областлар, районлар ва шаҳарларда жамоат тартиби бузилишининг олдини олиш бўйича комплекс планларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни тавсия этди. 1973 йил мартида бу планлар тасдиқланиб, ташкилотлар, муассасалар ва корхоналарга юборилди. Бу планларда аҳоли ўртасида ҳуқуқ пропагандасини кенгайтириш ҳам кўзда тутилмоқда. Намунали жамоат тартиби учун меҳнаткашларнинг ватанпарварлик ҳаракатини авж олдириш, турли жамоат ташкилотларининг жиноятларнинг олдини олишдаги фаолиятини такомиллаштириш, жиноятларнинг ҳар қандай кўринишига қарши курашни янада кучайтириш мўлжалланган; транспорт ҳодисалари ва ёнғиннинг олдини олиш, маданият ёдгорликларини сақлаш бўйича ҳам конкрет чоралар белгиланган.

Хоразм, Қашқадарё, Тошкент областлари ва Тошкент шаҳрида тузилган комплекс планлар диққатга сазовордир. Ҳозирги кунда жиноятларнинг олдини олиш чораларини ўзида акс эттирган комплекс планларни тузиш халқ хўжалик планининг бир бўлаги бўлиб қолди. Улар социал тараққиёт планининг маълум қисми сифатида ҳар бир қишлоқ, шаҳар, район, область ҳаётига чуқур кириб бормоқда. Профилактика ишлари плани кейинчалик бутун республика миқёсида тузилади. Бу ҳозирги куннинг талабидир. Комплекс планларни мунтазам такомиллаштириш, жиноятларга қарши курашни янада кучайтириш партия, совет ташкилотлари ва маъмурий органлар ҳамда жамоат ташкилотлари, қолаверса бутун жамоатчиликнинг олдида турган муҳим вазифадир.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 30 сентябрда чиқади.

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-08. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15 32-53-70, адабиёт ва санъат — 33-20-38 32-54-35 32-55-16 совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21 32-54-24 ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17 32-54-26, 32-54-27 хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-45 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-78-43 32-54-05 жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62 Тошкент — 32-53-20 Самарқанд — 5-19-71 Сирдарё — 2-09-70. Сурхондарё — 55-35. Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42 Қашқадарё — 38-42. Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92. Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-76-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.